



Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

8 päivänä toukokuuta 2024*

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen – Direktiivi 2005/36/EY –
Ammattipätevyyden tunnustaminen – 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohta –
Jäsenvaltioiden velvollisuus varmistaa, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset määrittävät sopeutumisaikaa suorittavien tai kelpoisuuskokeeseen valmistautuvien henkilöiden aseman – 7 artiklan 3 kohta – Jäsenvaltioiden velvollisuus varmistaa muun muassa eläinlääkäreille ja arkkitehdeille mahdollisuus tarjota palveluja palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä – 45 artiklan 2 kohdan c ja f alakohta ja osittain e alakohta – Jäsenvaltioiden velvollisuus varmistaa, että ammattihenkilöllä, jolla on direktiivin 2005/36/EY 44 artiklassa säädetyt vaatimukset täyttävä, yliopistollista tai vastaavantasoisesti tunnustettua farmasian muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, on oikeus ryhtyä harjoittamaan vähintään kyseisen direktiivin 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toimintoja, kuitenkin niin, että häneltä voidaan tarvittaessa vaatia täydentävää ammattikokemusta – 51 artiklan 1 kohta – Jäsenvaltioiden velvollisuus varmistaa, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on kuukausi aikaa ilmoittaa vastaanottaneensa ammattipätevyyden tunnustamista koskevan hakemuksen ja mahdollisista puuttuvista asiakirjoista hakijalle – Täytäntöönpanon laiminlyönti kansallisessa oikeudessa

Asiassa C-75/22,

jossa on kyse SEUT 258 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 4.2.2022,

Euroopan komissio, asiamiehinnään L. Armati, M. Mataija ja M. Salyková,

kantajana,

vastaan

Tšekin tasavalta, asiamiehinnään A. Edelmánová, L. Halajová, T. Müller, O. Serdula, M. Smolek ja J. Vlácil,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Lycourgos sekä tuomarit O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari), S. Rodin ja L. S. Rossi,

* Oikeudenkäyntikieli: tšekki.

julkisasiamies: P. Pikamäe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.9.2023 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan komissio vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta toteamaan, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut ammattipätevyyden tunnustamisesta 7.9.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY (EUVL 2005, L 255, s. 22), sellaisena kuin se on muutettuna 20.11.2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2013/55/EU (EUVL 2013, L 354, s. 132) (jäljempänä direktiivi 2005/36), mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut tämän direktiivin 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdan, 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan, 7 artiklan 3 kohdan, 21 artiklan 6 kohdan, 31 artiklan 3 kohdan, 45 artiklan 2 kohdan c ja f alakohdan ja osittain e alakohdan, 45 artiklan 3 kohdan ja 50 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdan kanssa, sekä 51 artiklan 1 kohdan noudattamisen edellyttämiä säännöksiä, ja velvoittamaan Tšekin tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 2 Direktiivin 2005/36 3 artiklan, jonka otsikko on ”Määritelmät”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan

– –

- g) ’sopeutumisajalla’ säännellyn ammatin harjoittamista vastaanottavassa jäsenvaltiossa kyseisen ammatin pätevän harjoittajan valvonnassa siihen mahdollisesti liittyvine lisäopintoineen. Ohjatusta harjoitteluajasta tehdään arviointi. Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa määräykset sopeutumisajaa ja sen arviointia sekä muuttajan asemaa harjoitteluaikana koskevista seikoista.

Kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset vahvistavat harjoittelijan aseman vastaanottavassa valtiossa erityisesti oleskeluluvan ja velvoitteiden, sosiaalisten oikeuksien ja etuuksien, korvauksien ja palkkauksen osalta yhteisön asianmukaisen lainsäädännön mukaisesti;

- h) ’kelpoisuuskokeella’ vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten toteuttamaa tai tunnustamaa ammatillista tietämystä, taitoja ja pätevyyttä mittaavaa koetta, jonka tarkoituksena on arvioida hakijan kykyä harjoittaa säänneltyä ammattia kyseisessä jäsenvaltiossa.

Toimivaltaisten viranomaisten on kokeen suorittamista varten laadittava luettelo aiheista, jotka vastaanottavassa jäsenvaltiossa edellytettävän koulutuksen ja hakijan saaman koulutuksen vertailun perusteella eivät sisälly hakijan tutkintotodistukseen tai muuhun muodollista pätevyyttä osoittavaan asiakirjaan.

Kelpoisuuskokeessa on otettava huomioon, että hakija on pätevä ammatinharjoittaja kotijäsenvaltiossa tai jäsenvaltiossa, josta hän tulee. Sen tulee sisältää edellä tarkoitettu luettelosta valittavat aiheet, joiden tuntemusta pidetään olennaisen tärkeänä, jotta hakija voi harjoittaa kyseistä ammattia vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Kokeessa voidaan myös selvittää kyseiseen toimintaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavien ammatillisten sääntöjen tuntemusta.

Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset määräävät kelpoisuuskokeen yksityiskohtaisista säännöistä ja määrittävät kyseisessä valtiossa kelpoisuuskokeeseen valmistautuvan hakijan aseman;

– –”

- 3 Direktiivin 2005/36 5 artiklan, jonka otsikko on ”Palvelujen tarjoamisen vapauden periaate”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Rajoittamatta yhteisön oikeuden erityissäännösten ja tämän direktiivin 6 ja 7 artiklan soveltamista, jäsenvaltiot eivät voi mistään ammattipätevyyteen liittyvästä syystä rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapautta toisessa jäsenvaltiossa,

- a) jos palvelun tarjoaja on laillisesti sijoittautunut jäsenvaltioon (jäljempänä ’sijoittautumisjäsenvaltio’) harjoittaakseen siellä samaa ammattia, ja
- b) palvelun tarjoajan muuttaessa, jos palvelun tarjoaja on harjoittanut asianomaista ammattia yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa vähintään vuoden ajan palvelujen tarjoamista edeltäneiden kymmenen vuoden aikana, mikäli ammatti ei ole sijoittautumisjäsenvaltiossa säännelty. Vuoden ammattikokemusta koskevaa ehtoa ei sovelleta, jos ammatti tai ammattiin johtava koulutus on säännelty.

2. Tämän osaston säännöksiä sovelletaan ainoastaan, jos palvelun tarjoaja siirtyy vastaanottavan jäsenvaltion alueelle harjoittaakseen väliaikaisesti ja satunnaisesti 1 kohdassa tarkoitettua ammattia.

Palvelun tarjoamisen väliaikaisuutta ja satunnaisuutta arvioidaan tapauskohtaisesti ja erityisesti palvelujen tarjoamisen keston, toistuvuuden, säännöllisyyden ja jatkuvuuden perusteella.”

- 4 Kyseisen direktiivin 6 artiklan, jonka otsikko on ”Vapautukset”, sanamuoto on seuraava:

”Vastaanottavan jäsenvaltion on 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti vapautettava toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet palvelun tarjoajat vastaanottavan jäsenvaltion alueelle sijoittautuneille ammattihenkilöille asetetuista vaatimuksista, jotka koskevat

– –

b) rekisteröitymistä julkisoikeudelliseen sosiaaliturvalaitokseen vakuutettujen hyväksi harjoitettavaan toimintaan liittyvien tilien selvittämiseksi vakuutuslaitoksen kanssa.

Palvelun tarjoajan on kuitenkin ennakkoon tai kiireellisissä tapauksissa jälkikäteen ilmoitettava b alakohdassa tarkoitetulle laitokselle palvelun tarjoamisesta.”

- 5 Mainitun direktiivin 7 artiklan, jonka otsikko on ”Ennakoilmoitus, joka on tehtävä, jos palvelujen tarjoaja siirtyy”, 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Palvelun tarjoamisen on tapahduttava käyttämällä sijoittautumisjäsenvaltion ammattinimikettä silloin kun kyseisessä jäsenvaltiossa on nimike asianomaista ammattitoimintaa varten. Kyseinen nimike on ilmoitettava sijoittautumisjäsenvaltion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä siten, että vältetään sen sekaantuminen vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeeseen. Siinä tapauksessa, että kyseistä ammattinimikettä ei sijoittautumisjäsenvaltiossa ole, palvelun tarjoajan on ilmoitettava tutkintonimikkeensä kyseisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä. Palvelu tarjotaan poikkeuksellisesti vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä III osaston III luvussa tarkoitetuissa tapauksissa.”

- 6 Saman direktiivin 21 artiklan, jonka otsikko on ”Automaattisen tunnustamisen periaate”, 1 ja 6 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Kunkin jäsenvaltion on tunnustettava muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat, jotka antavat oikeuden ryhtyä harjoittamaan ammattitoimintaa – – eläinlääkärinä – – tai arkkitehtina – –. Lisäksi kyseisten asiakirjojen on annettava sen alueella samat oikeudet ammattitoiminnan aloittamiseen ja sen harjoittamiseen kuin jäsenvaltion itsensä antamat muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat.

--

6. Jokaisen jäsenvaltion on asetettava lääkärin, yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan, hammaslääkärin, eläinlääkärin, kättilön ja proviisorin ammattitoiminnan aloittamisen ja harjoittamisen edellytykseksi liitteessä V olevassa 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ja 5.6.2 kohdassa tarkoitettu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, jolla vahvistetaan asianomaisen ammattihenkilön hankkineen koulutuksensa kokonaisuuden aikana tapauksen mukaan 24 artiklan 3 kohdassa, 31 artiklan 6 kohdassa, 31 artiklan 7 kohdassa, 34 artiklan 3 kohdassa, 38 artiklan 3 kohdassa, 40 artiklan 3 kohdassa ja 44 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot, taidot ja pätevyyden.

Jotta voidaan ottaa huomioon yleisesti tunnustettu tieteen ja tekniikan kehitys, siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 57 c artiklan mukaisesti 24 artiklan 3 kohdassa, 31 artiklan 6 kohdassa, 34 artiklan 3 kohdassa, 38 artiklan 3 kohdassa, 40 artiklan 3 kohdassa, 44 artiklan 3 kohdassa ja 46 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen ja taitojen ajantasaistamiseksi niin, että ne vastaavat näitä ammattihenkilöitä suoraan koskevan unionin oikeuden kehitystä.

Ajantasaistaminen ei saa aiheuttaa muutoksia jäsenvaltioiden ammatilainsäädännön ammattien rakenteeseen liittyviin keskeisiin periaatteisiin, jotka koskevat luonnollisten henkilöiden koulutusta ja ammatin harjoittamisen aloittamisen edellytyksiä. Ajantasaistamisessa on kunnioitettava jäsenvaltioiden vastuuta järjestää koulutusjärjestelmänsä [SEUT] 165 artiklan 1 kohdan mukaisesti.”

- 7 Direktiivin 2005/36 31 artiklan, jonka otsikko on ”Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutus”, 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutukseen on kuuluttava yhteensä vähintään kolme vuotta opintoja, joiden määrä voidaan lisäksi ilmoittaa vastaavina ECTS-pisteinä [(eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä)], ja siihen on sisällyttävä vähintään 4 600 tuntia teoreettista ja kliinistä opetusta, josta teoreettisen opetuksen osuuden on oltava vähintään kolmasosa ja kliinisen opetuksen osuuden vähintään puolet koulutuksen vähimmäiskestosta. Jäsenvaltiot voivat myöntää osittaisia vapautuksia ammattihenkilöille, jotka ovat hankkineet osan koulutuksestaan vähintään vastaavantasoisessa koulutuksessa.”

- 8 Kyseisen direktiivin 32 artiklassa, jonka otsikko on ”Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan ammattitoiminnan harjoittaminen”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan ’yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan ammattitoiminnalla’ toimintaa, jota harjoitetaan liitteessä V olevassa 5.2.2 kohdassa olevilla ammattinimikkeillä.”

- 9 Mainitun direktiivin 44 artiklassa, jonka otsikko on ”Proviisorin koulutus”, säädetään seuraavaa:

”1. Proviisorin koulutukseen pääsyn edellytyksenä on oltava, että hakijalla on tutkintotodistus tai todistus, jonka perusteella hänellä on oikeus tulla hyväksytyksi jäsenvaltion yliopistoihin tai vastaavantasoiseksi tunnustettuihin korkeakouluihin kyseiselle opintoalalle.

– –”

- 10 Saman direktiivin 45 artiklan, jonka otsikko on ”Proviisorin ammattitoiminnan harjoittaminen”, 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ammattihenkilöllä, jolla on 44 artiklassa säädetty vaatimukset täyttävä, yliopistollista tai vastaavantasoiseksi tunnustettua farmasia-alan muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja, on oikeus ryhtyä harjoittamaan ja harjoittaa vähintään seuraavia toimintoja kuitenkin niin, että häneltä voidaan tarvittaessa vaatia täydentävää ammattikokemusta:

- a) lääkkeiden lääkemuodon valmistus;
- b) lääkkeiden valmistus ja testaus;
- c) lääkkeiden testaus siihen tarkoitettuun testauslaboratoriossa;
- d) lääkkeiden varastointi, säilytys ja jakelu tukkukauppavaiheessa;
- e) turvallisten, vaikuttavien ja laatuvaatimukset täyttävien lääkkeiden hankinta, valmistus, testaus, varastointi, jakelu ja toimittaminen yleisölle avoimissa apteekeissa;
- f) turvallisten, vaikuttavien ja laatuvaatimukset täyttävien lääkkeiden valmistus, testaus, varastointi ja toimittaminen sairaaloissa;
- g) lääkkeitä ja niiden asianmukaista käyttöä koskevien tietojen ja neuvojen antaminen;
- h) lääkkeiden haittavaikutusten ilmoittaminen toimivaltaisille viranomaisille;

- i) potilaiden henkilökohtainen tukeminen lääkehoidon toteutuksessa;
- j) osallistuminen paikallisiin tai kansallisiin kansanterveyskampanjoihin.

3. Jos jäsenvaltiossa vaaditaan, että proviisorin toiminnan harjoittamisen aloittamista tai harjoittamista varten on liitteessä V olevassa 5.6.2 kohdassa tarkoitetun muodollista pätevyyttä osoittavan asiakirjan lisäksi oltava täydentävä ammattikokemus, tällaisen jäsenvaltion on hyväksyttävä riittäväksi todisteeksi kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, joka osoittaa, että henkilö on hoitanut mainittuja tehtäviä samanpituisen ajan kotijäsenvaltiossa.”

- 11 Direktiivin 2005/36 50 artiklassa, jonka otsikko on ”Asiakirjat ja muodollisuudet”, säädetään seuraavaa:

”1. Tehdessään päätöstä säännellyn ammatin harjoittamislupaa koskevasta hakemuksesta tämän osaston mukaisesti vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia liitteessä VII lueteltujen asiakirjojen ja todistusten esittämistä.

Liitteessä VII olevan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa tarkoitetut asiakirjat eivät niitä esitettäessä saa olla kolmea kuukautta vanhempia.

Jäsenvaltioiden, elinten ja muiden oikeushenkilöiden on huolehdittava, että annettuja tietoja käsitellään luottamuksellisina.

2. Jos on aihetta epäilyksiin, vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta vahvistusta kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa annettujen todistusten ja muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen aitoudesta sekä tarvittaessa vahvistusta siitä, että edunsaaja täyttää tämän osaston III luvussa tarkoitettujen ammattien osalta koulutukselle asetetut vähimmäisvaatimukset, jotka on vahvistettu 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 ja 46 artiklassa.

3. Jos on aihetta epäilyksiin silloin kun jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on antanut 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määritellyn muodollista pätevyyttä osoittavan asiakirjan, johon liittyvä koulutus on suoritettu kokonaan tai osittain oppilaitoksessa, joka sijaitsee laillisesti toisen jäsenvaltion alueella, vastaanottavalla jäsenvaltiolla on oikeus tarkistaa sen jäsenvaltion, jossa kyseinen asiakirja on annettu, toimivaltaiselta elimeltä,

- a) onko siihen jäsenvaltioon, jossa kyseinen asiakirja on annettu, sijoittautunut oppilaitos hyväksynyt virallisesti koulutuksen antaneen oppilaitoksen oppikurssin;
- b) onko annettu muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja sama kuin se asiakirja, joka olisi annettu, jos koulutus olisi suoritettu kokonaan siinä jäsenvaltiossa, jossa kyseinen asiakirja on annettu; ja
- c) antaako muodollista pätevyyttä osoittava asiakirja samat ammatilliset oikeudet sen jäsenvaltion alueella, jossa kyseinen asiakirja on annettu.

– –”

- 12 Kyseisen direktiivin 51 artiklan, jonka otsikko on ”Ammattipätevyyden tunnustamismenettely”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava hakijalle tämän esittämien asiakirjojen vastaanottamisesta sekä mahdollisista puuttuvista asiakirjoista kuukauden kuluessa asiakirjojen saapumisesta.”

- 13 Mainitun direktiivin 54 artiklassa, jonka otsikko on ”Tutkintonimikkeen käyttö”, säädetään seuraavaa:

”Vastaanottavan jäsenvaltion on huolehdittava, että asianomaisille annetaan oikeus käyttää kotijäsenvaltion tutkintonimikettä tai tarvittaessa sen lyhennettä kotijäsenvaltion kielellä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 7 ja 52 artiklan soveltamista. Vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia, että nimikkeen jäljessä on mainittava sen antaneen laitoksen tai tutkintolautakunnan nimi ja osoite. Siinä tapauksessa, että kotijäsenvaltion tutkintonimike voidaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa sekoittaa nimikkeeseen, joka vastaanottavassa valtiossa edellyttää lisäkoulutusta, jota etua saava henkilö ei ole suorittanut, vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia etua saavaa henkilöä käyttämään kotijäsenvaltion tutkintonimikettä sopivassa muodossa, jonka vastaanottava jäsenvaltio määrää.”

- 14 Saman direktiivin liitteessä VII, jonka otsikko on ”Direktiivin 50 artiklan 1 kohdan mukaisesti vaadittavat asiakirjat ja todistukset”, olevan 1 kohdan d ja e alakohdan sanamuoto on seuraava:

”1. Asiakirjat

--

- d) Jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen edellyttää niiltä henkilöiltä, jotka aikovat ryhtyä harjoittamaan säänneltyä ammattia, todistusta hyvästä maineesta tai nuhteettomuudesta tai siitä, että he eivät ole tehneet konkurssia, tai jos kyseinen viranomainen määräaikaaisesti tai pysyvästi kieltää harjoittamasta tätä ammattia vakavan ammatillisen väärinkäytöksen tai rikoksen vuoksi, kyseisen jäsenvaltion on hyväksyttävä jäsenvaltion kansalaisilta, jotka haluavat harjoittaa asianomaista ammattia sen alueella, riittäväksi todisteeksi kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten antamat asiakirjat, jotka osoittavat näiden edellytysten täyttyvän. Asianomaisten viranomaisten on toimitettava vaaditut asiakirjat kahden kuukauden kuluessa.

Jos kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät anna ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja asiakirjoja, ne voidaan korvata valahtoisella ilmoituksella – tai jollei jäsenvaltiossa ole käytössä valahtoisia ilmoitusta, juhlallisella vakuutuksella – jonka asianomainen antaa toimivaltaiselle oikeus- tai hallintoviranomaiselle tai tarvittaessa kotijäsenvaltion notaarille tai toimivaltaiselle ammatilliselle elimelle, jonka on annettava valahtoisien ilmoituksen tai juhlallisen vakuutuksen oikeaksi todistava asiakirja.

- e) Jos vastaanottava jäsenvaltio vaatii omilta kansalaisiltaan säännellyn ammatin harjoittamiseen ryhtymiseksi todistusta hakijan fyysisestä tai henkisestä terveydestä, kyseisen jäsenvaltion on hyväksyttävä siitä riittäväksi todisteeksi kotijäsenvaltiossa vaadittava asiakirja. Jos kotijäsenvaltio ei edellytä tämäntyyppisen asiakirjan esittämistä, vastaanottavan jäsenvaltion on hyväksyttävä kyseisen valtion toimivaltaisen viranomaisen antama todistus. Tällöin kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava vaadittu asiakirja kahden kuukauden kuluessa.”

Tšekin oikeus

Laki ammattipätevyyden tunnustamisesta

- 15 Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden valtioiden tiettyjen kansalaisten ammattipätevyyden ja muun kelpoisuuden tunnustamisesta sekä erinäisten lakien muuttamisesta 10.12.2003 annetun lain nro 18/2004 (laki ammattipätevyyden tunnustamisesta) (zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace)), sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa (jäljempänä ammattipätevyyden tunnustamisesta annettu laki), 13 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Sopeutumisajalla’ tarkoitetaan ajanjaksoa, jona hakija harjoittaa säänneltyä ammattia Tšekissä kyseiseen ammattiin pätevän luonnollisen henkilön valvonnassa niiden teoreettisten tietojen ja sen käytännön osaamisen täydentämiseksi, jotka kuuluvat sen opetuksen ja koulutuksen sisältöön, josta myönnetään Tšekissä vaadittu tutkintotodistus, ja joiden tunteminen on välttämätöntä säännellyn ammatin harjoittamiseksi. Sopeutumisajaksi voi sisältyä myös täydentäviä opintoja tai täydennyskoulutusta ammattipätevyyden täydentämiseksi.”

- 16 Ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 14 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kelpoisuuskoee on hakijan ammatillista tietämystä, taitoja ja pätevyyttä mittaava koe, jonka tarkoituksena on arvioida hakijan kykyä harjoittaa säänneltyä ammattia Tšekissä. Kelpoisuuskoee suoritetaan tunnustavalle viranomaiselle, hallintoviranomaiselle tai yliopistossa tai muussa tarkoitukseen soveltuvassa oppilaitoksessa – –”

- 17 Lain 15 §:n sanamuoto on seuraava:

”Täytäntöönpanoasetuksessa tai ammattialaa koskevissa säännöissä voidaan säätää yksittäisten säänneltyjen ammattien tai säänneltyjen ammattien ryhmän osalta niiden erityispiirteet huomioon ottaen sopeutumisajan keston määrittämismenetelmästä sekä sopeutumisajan ja kelpoisuuskoeken suorittamiseen ja arviointiin liittyvistä edellytyksistä, mukaan lukien kelpoisuuskoeken muoto, sisältö ja laajuus.”

- 18 Kyseisen lain 20 §:n sanamuoto on seuraava:

”(1) Jos säännellyn ammatin harjoittamiselta Tšekissä edellytetään todistusta hakijan hyvästä maineesta tai siitä, ettei hänelle ole määrätty seuraamuksia kyseisen ammatin harjoittamiseen liittyvästä hallinnollisesta rikkomuksesta tai kurinpitorikkomuksesta, kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antama asiakirja, josta tämä tosiseikka käy ilmi, katsotaan riittäväksi. Tällaisen asiakirjan on oltava ote kotijäsenvaltion rikosrekisteristä tai vastaavasta rekisteristä tai kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antama vastaava asiakirja tai, jos kotijäsenvaltiossa ei pidetä tällaista rekisteriä, juhlallinen vakuutus hakijan hyvästä maineesta.

(2) Jos säänneltyjen ammattien harjoittaminen Tšekissä edellyttää näyttöä siitä, että hakijasta ei ole erityisessä lainsäädännössä säädetyn ajanjakson aikana tehty konkurssipäätöstä, siitä, että häntä ei ole asetettu konkurssiin tai että maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevaa hakemusta ei ole hylätty varattomuuden vuoksi, tai siitä, että hakija ei ole ollut estynyt toimimasta oikeushenkilön sääntömääräisenä elimenä tai tällaisen elimen tai muun elimen jäsenenä sen vuoksi, että tämä on aiemmin hoitanut vastaavaa tehtävää sellaisessa oikeushenkilössä, jonka varat on asetettu konkurssiin tai jota vastaan tehty maksukyvyttömyysmenettelyä koskeva hakemus on hylätty varojen puutteen

vuoksi, katsotaan kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antaman asiakirjan, jolla tällainen näyttö annetaan, olevan riittävä.

(3) Jos jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset eivät anna 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja asiakirjoja, ne korvataan juhlallisella vakuutuksella, jonka hakija antaa kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle notaarille.

(4) Jos säännellyn ammatin harjoittaminen Tšekissä edellyttää hakijan lääketieteellistä soveltuvuutta, kotijäsenvaltion edellyttämän lääketieteellistä kelpoisuutta osoittavan asiakirjan katsotaan olevan riittävä. Jos kotijäsenvaltio ei edellytä kyseessä olevan ammatin harjoittamiseksi lääketieteellistä soveltuvuutta, kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antamaa asiakirjaa, joka osoittaa Tšekin erityislainsäädännössä säädetyn edellytyksen täyttymisen, katsotaan olevan riittävä.

– –”

19 Kyseisen lain 27 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Hakijan, joka harjoittaa säänneltyä ammattia väliaikaisesti tai satunnaisesti Tšekissä – –, on käytettävä kotijäsenvaltion lainsäädännön mukaista ammattinimikettä kotijäsenvaltion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä.”

20 Ammattipätevyden tunnustamisesta annetun lain 33 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Tšekin tasavallan toimivaltaisen viranomaisen on toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä suoritettava tarvittavat tutkimukset ja toimitettava pyydetyt tiedot mahdollisimman nopeasti. Jos tietoja ei ole mahdollista toimittaa 30 päivän kuluessa, siitä on ilmoitettava toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.”

21 Mainitun lain 36a §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Hakijalla, joka on – – jäsenvaltion kansalainen ja joka harjoittaa kotijäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti kyseessä olevaa ammattia, joka on säännelty ammatti Tšekissä, on lupa harjoittaa kyseistä ammattia väliaikaisesti tai satunnaisesti myös Tšekin alueella, ilman että hänen olisi täytettävä velvollisuus ilmoittautua, rekisteröityä tai liittyä ammatilliseen elimeen tai hankkia tällaiselta elimeltä toimilupa erityislainsäädännön mukaisesti ja ilman että hänen olisi haettava ammattipätevyytensä tunnustamista.”

Laki nro 95/2004

22 Lääkäriin, hammaslääkäriin ja proviisorin ammatin harjoittamista koskevan ammatti- ja erikoispätevyden hankkimista ja tunnustamista koskevista edellytyksistä annetun lain nro 95/2004 (zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, jäljempänä laki nro 95/2004) 2 §:n g kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä lakia sovellettaessa

’hammaslääkäriin ja proviisorin ammatin itsenäisellä harjoittamisella’ tarkoitetaan sellaisen toiminnan harjoittamista, johon hammaslääkäriillä tai proviisorilla on valmiudet ilman ammatillista valvontaa potilaan terveydentilasta ja siihen liittyvistä olosuhteista itse tekemänsä arvioinnin perusteella.”

23 Lain nro 95/2004 10 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

” – ammattipätevyuden hankittuaan proviisorilla on oikeus harjoittaa itsenäisesti ammattiaan, johon sisältyvä toiminta käsittää lääkehuoltopalvelujen tarjoamisen terveydenhuoltopalveluista ja niiden tarjoamisen edellytyksistä 6.11.2011 annetun lain nro 372/2011 (terveydenhuoltopalveluista annettu laki) [(zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)] mukaisesti, lukuun ottamatta toimintoja, joiden itsenäinen harjoittaminen edellyttää 11 §:ssä tarkoitetun erikoisosaamisen hankkimista. Proviisori voi harjoittaa myös toimintaa, joka ei kuulu terveydenhuoltopalvelujen tarjoamiseen, lääkkeiden valmistamisen ja valvonnan sekä lääkkeiden jakelusta vastaavassa organisaatiossa tapahtuvan lääkkeiden varastoinnin ja jakelun yhteydessä lääkkeitä ja erinäisten niihin liittyvien lakien muuttamisesta 6.12.2007 annetun lain nro 378/2007 [(zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech)] mukaisesti.”

24 Lain nro 95/2004 11 §:n 1, 2 ja 7–12 momentissa säädetään seuraavaa:

”(1) Proviisorin erikoispätevyuden saa

- a) suorittamalla hyväksytysti erikoistumiskoulutuksen, josta annetaan todistus – –, jonka perusteella viranomainen antaa proviisorille asianomaisen erikoisalan erikoistumistutkintotodistuksen, tai
- b) hankkimalla täydentävää ammattikokemusta asiaankuuluvan koulutusohjelman mukaisesti asianomaisen alan erikoistumiskoulutuksen suorittamiseen tai täydentävän ammattikokemuksen hankkimiseen hyväksytyssä laitoksessa, joka myöntää hakijalle tästä todistuksen.

(2) Proviisorien erikoistumiskoulutuksen alat, tutkintonimikkeet ja erikoistumiskoulutuksen kesto kuvataan tämän lain liitteessä 1. – –

– –

(7) Edellä olevan 1 momentin a kohdassa tarkoitettu erikoispätevyuden hankkiminen on edellytys – – toimintojen itsenäiselle harjoittamiselle, kun

- a) toiminnot liittyvät kansanterveyden suojeluun
- b) toimintoja harjoitetaan veripalvelukeskuksissa
- c) toimintoja harjoitetaan farmaseuttisen teknologian alalla
- d) toimintoja harjoitetaan terveydenhoidon laboratoriotutkimusten ja analyysimenetelmien alalla ja
- e) toimintoja harjoitetaan radiofarmaseuttisten lääkkeiden alalla.

(8) Edellä olevassa 1 momentissa tarkoitetun erikoispätevyuden hankkiminen apteekkifarmasiassa on edellytys apteekinpitoon liittyvien toimintojen itsenäiselle harjoittamiselle – –

(9) Erikoispätevyyden hankkiminen kliinisen farmasian alalla edellä 1 momentin a kohdassa tarkoitettulla tavalla on edellytys kliiniseen farmasiaan liittyvien toimintojen itsenäiselle harjoittamiselle.

(10) Erityisen erikoispätevyyden hankkiminen sairaalafarmasian alalla on edellytys sellaisten toimintojen itsenäiselle harjoittamiselle, jotka liittyvät apteekinpitoon silloin, kun apteekissa on erityisen monimutkaisten lääkemuojojen valmistamiseen soveltuvat erikoistilat; tässä laissa 'erityisen monimutkaisilla lääkemuojoilla' tarkoitetaan apteekkien erikoistiloissa valmistettavia steriilejä lääkkeitä, jotka on tarkoitettu annettaviksi parenteraalisesti.

(11) Edellä olevan 1 momentin a kohdassa tarkoitettu erikoispätevyyden hankkiminen radiofarmaseuttisten lääkkeiden tai farmaseuttisen teknologian alalla taikka erityisen erikoispätevyyden hankkiminen sairaalafarmasian alalla on edellytys erityisen monimutkaisten lääkemuojojen valmistamiseen liittyvän toiminnan itsenäiselle harjoittamiselle.

(12) Ennen erikoispätevyyden hankkimista proviisori harjoittaa edellä 7–11 momentissa mainittuja toimintoja sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön ammatillisessa valvonnassa, jolla on asiaankuuluva erikoispätevyys.”

25 Kyseisen lain 27 §:n 6 momentin sanamuoto on seuraava:

”Lääkäreillä, hammaslääkäreillä tai proviisoreilla, joiden hankkiman ammattipätevyyden osoittava todistus täyttää 28a tai 28b §:ssä säädetyt edellytykset, on oikeus harjoittaa ammattiaan tässä laissa mainitulla ammattinimikkeellä (jäljempänä erikoisalan nimike). Siinä tapauksessa, että ammattipätevyys on tarkistettu 27b §:n mukaisesti, lääkärin ammattia harjoitetaan tässä laissa säädetyllä erikoisalan nimikkeellä.”

26 Mainitun lain 28a §:n 5 momentin sanamuoto on seuraava:

”[Lain nro 95/2004] 11 §:n 1 momentin b kohdassa tarkoitetun täydentävän ammattikokemuksen tapauksessa ministeriö tunnustaa automaattisesti todistukseksi hankitusta pätevyydestä jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten antaman todistuksen, joka osoittaa, että asianomainen henkilö on hoitanut mainittuja tehtäviä samanpituisen ajan kotijäsenvaltiossa.”

Hallintomenettelylaki

27 Hallintomenettelylain 500/2004 (zákon č. 500/2004 Sb., Zákon správní řád), sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa (jäljempänä hallintomenettelylaki), 44 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Hakemusmenettely alkaa sinä päivänä, jona hakemus tai muu asiakirja, jolla – – menettely aloitetaan, saapuu aineellisesti ja alueellisesti toimivaltaiselle hallintoviranomaiselle.”

28 Hallintomenettelylain 45 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos hakemus ei täytä asetettuja vaatimuksia tai siinä on muita puutteita, hallintoviranomainen auttaa hakijaa korjaamaan puutteet paikan päällä tai kehottaa hakijaa korjaamaan puutteet; se myöntää hakijalle tätä varten kohtuullisen määräajan ja ilmoittaa hänelle seurauksista, jotka aiheutuvat, jos hakija ei korjaa puutteita määräajassa;

– –”

29 Kyseisen lain 47 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Hallintoviranomaisen on ilmoitettava menettelyn aloittamisesta viipymättä kaikille sen tiedossa oleville osallistujille.”

30 Mainitun lain 71 §:n sanamuoto on seuraava:

”(1) Hallintoviranomainen on velvollinen tekemään päätöksensä viipymättä.

--

(3) Jos päätöstä ei ole mahdollista tehdä välittömästi, hallintoviranomainen on velvollinen tekemään päätöksensä viimeistään 30 päivän kuluessa menettelyn aloittamisesta, ja tätä määräaikaa voidaan jatkaa -- enintään 30 päivällä, jos kuuleminen tai paikan päällä suoritettava tutkimus osoittautuu välttämättömäksi, jos joku henkilö on kutsuttava tai määrättävä saapumaan kuultavaksi tai jos jollekin henkilölle on ilmoitettava julkisesti, kun on osoitettu, etteivät tiedoksiannot ole johtaneet tuloksiin, tai kun kyseessä on erityisen monimutkainen tapaus, tai kun on tarpeen saada lisää aikaa 13 §:n 3 momentin mukaisen virka-avun toteuttamiseksi, asiantuntijalausuntoa koskevaan pyyntöön vastaamiseksi tai ulkomaille tehtävän ilmoituksen toteuttamiseksi.

--”

31 Saman lain 154 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Jos hallintoviranomainen antaa todistuksen, suorittaa tutkimuksia tai antaa asianomaisia koskevia ilmoituksia, sen on noudatettava -- seuraavia toisessa osassa olevia säännöksiä: 10–16 §, 19–26 §, 29–31 §, 33–35 §, 37 §, 40 §, 62 §, 63 §, ja vastaavasti kolmannen osan seuraavia säännöksiä: 134 §, 137 § ja 142 §:n 1 ja 2 momentti; sen on noudatettava asianmukaisella tavalla tämän lain muita säännöksiä, jos niiden soveltaminen osoittautuu tarpeelliseksi.”

Laki terveydenhuoltopalveluista

32 Terveydenhuoltopalveluista annetun lain 5 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

--

i) Lääkehoito ja kliininen lääkehoito (jäljempänä ’lääkehoito’) [ovat hoitoja, joiden] tavoitteena on lääkkeiden hankinta, valmistus, käsittely, varastointi, valvonta ja jakelu – lukuun ottamatta verensiirtotuotteita ja lääkelain mukaisesti verituotteiden valmistuksessa käytettäviä raaka-aineita sekä laboratoriokemikaaleja, reaktiivisia tuotteita ja desinfiointiaineita – sekä lääkinnällisistä laitteista -- annetussa laissa tarkoitettujen lääkinnällisten laitteiden varastointi, jakelu ja myynti, erityisiin lääkinnällisiin tarkoituksiin tarkoitettujen elintarvikkeiden hankinta, varastointi, jakelu ja myynti; tämän hoidon yhteydessä tarjotaan myös neuvonta- ja konsultointipalveluja sekä muita palveluja, jotka liittyvät sairauksien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen havaitsemiseen, terveyden edistämiseen sekä lääkkeiden tehokkaan, turvallisen ja taloudellisen käytön arviointiin ja valvontaan ja niihin liittyviin prosesseihin.

--”

33 Kyseisen lain 12 §:n 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos terveydenhuoltopalveluja tarjotaan

--

c) apteekki-alalla tai jollakin proviisorin erikoistumiskoulutuksen alalla, pätevyyttä harjoittaa proviisorin ammattia itsenäisesti edellytetään vähintään yhdeltä proviisorin erikoistumiskoulutuksen alalta.

--”

Laki eläinlääkärin antamasta hoidosta

34 Eläinlääkärin antamasta hoidosta ja tiettyjen siihen liittyvien lakien muuttamisesta 13.7.1999 annetun lain nro 166/1999 (laki eläinlääkärin antamasta hoidosta) (Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)), sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa, 59 §:ssä säädetään seuraavaa:

” --

(2) Eläinlääkäreitä ovat myös

a) henkilöt, joilla on sovellettavassa lainsäädännössä tarkoitettu, toisen jäsenvaltion toimivaltaisen elimen myöntämä tutkintotodistus, todistus tai muu asiakirja, joka osoittaa vaaditun koulutuksen suorittamisen

--

(3) Toisen jäsenvaltion kansalaisilla, jotka täyttävät 1 ja 2 momentissa säädetyt edellytykset, on oikeus käyttää saamaansa tutkintonimikettä tai sen lyhennettä sen valtion kielellä, jossa nimikkeen käyttöön oikeuttava tutkinto on suoritettu.

--”

Laki julkisesta sairausvakuutuksesta

35 Julkisesta sairausvakuutuksesta ja erinäisten siihen liittyvien lakien muuttamisesta ja täydentämisestä annetun lain nro 48/1997 (zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů), sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa (jäljempänä laki julkisesta sairausvakuutuksesta), 11 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Vakuutetulla on oikeus:

a) valita sairausvakuutuskassa --

b) valita Tšekin alueella -- terveydenhuoltopalvelujen tarjoaja, jolla on sopimussuhde asianomaiseen sairausvakuutuskassaan --

- c) saada ajallaan ja oikeassa paikassa vakuutuksesta korvattavia palveluja asianomaisen sairausvakuutuskassan sopimuskumppanina olevalta palveluntarjoajalta
- d) saada vakuutuksesta korvattavia palveluja tässä laissa säädetyssä laajuudessa ja tässä laissa säädetyin edellytyksin; palveluntarjoaja ei voi vastaanottaa vakuutetulta mitään maksua vastikkeena vakuutuksesta korvattavista palveluista

– –”

- 36 Julkisen sairausvakuutuslain 17 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Luontoissuoritusten varmistamiseksi vakuutetuille korvattavien palvelujen tarjoamisen yhteydessä Tšekin yleinen sairausvakuutuskassa [(Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky)] ja muut sairausvakuutuskassat tekevät palveluntarjoajien kanssa sopimuksia – – vakuutuksesta korvattavien palvelujen tarjoamisesta ja korvaamisesta. – – Sopimuksia ei edellytetä seuraavissa tapauksissa:

a) vakuutetulle annettava kiireellinen hoito

– –”

Laki hyväksynnästä

- 37 Talonrakennusalalla toimivien hyväksytyjen arkkitehtien sekä hyväksytyjen insinöörien ja teknikkojen ammatin harjoittamisesta 7.5.1992 annetun Tšekin kansallisen neuvoston lain nro 360/1992 (laki hyväksynnästä) (zákon č. 360/1992 Sb., České národní rady o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon)), sellaisena kuin sitä sovelletaan nyt esillä olevassa asiassa (jäljempänä laki hyväksynnästä), 13 §:n sanamuoto on seuraava:

”(1) Hyväksytyllä henkilöllä on myönnetyn lupatyypin mukaan oikeus käyttää ”hyväksytyin arkkitehdin” nimikettä – – yhdessä sen toimialan tai mahdollisesti erikoisalan nimikkeen kanssa, jota varten lupa on myönnetty.

– –”

- 38 Hyväksynnästä annetun lain 30c §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”– – Edellä 10 §, 11 § ja 13 §:n 1 momentin – – säännöksiä sovelletaan asianmukaisella tavalla henkilöihin, jotka saapuvat maahan. – –”

Laki eläinlääkärien ammatillisesta yhteisöstä

- 39 Tšekin kansallisen neuvoston Tšekin tasavallan eläinlääkärien ammatillisesta yhteisöstä 11.9.1991 antaman lain nro 381/1991 (zákon č. 381/1991 Sb. České národní rady o Komoře veterinárních lékařů České republiky), sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa (jäljempänä laki eläinlääkärien ammatillisesta yhteisöstä), 5a §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jonkun Euroopan unionin jäsenvaltion eläinlääkäri, – – joka aikoo tarjota Tšekin alueella väliaikaisesti tai satunnaisesti eläinlääkäriin ennaltaehkäisevää hoitoa ja sairauksien hoitoa [(jäljempänä vieraileva eläinlääkäri)], ei ole velvollinen liittymään ammatillisen yhteisön jäseneksi, mutta hänellä on kuitenkin velvollisuus ilmoittaa ennalta ammatilliselle yhteisölle ennaltaehkäisevän

hoidon ja sairauksien hoidon tarjoamisesta Tšekin alueella ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain mukaisesti.”

Asetus nro 39/2005

40 Muiden kuin lääketieteellisten terveydenhuollon ammattien harjoittamiseen vaadittavan ammattipätevyyden saamiseen tähtävien opinto-ohjelmien vähimmäisvaatimuksista annetun asetuksen nro 39/2005 (vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání), sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa, 4 §:n, jonka otsikko on ”Yleissairaanhoitaja”, 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Edellä 1 momentissa tarkoitettu opinto-ohjelma toteutetaan joko

- a) lähiopintoina, johon sisältyy erityinen ammatillinen osio, johon kuuluu vähintään kolme vuotta opintoja ja vähintään 4 600 tuntia teoreettista ja kliinistä opetusta, josta kliinisen opetuksen keston on oltava 2 300–3 000 tuntia, tai
- b) muina kuin lähiopintoina siten, että opetuksen kokonaiskesto ei saa olla vähemmän kuin a) alakohdassa mainittu opetuksen kesto tavoiteltua koulutuksen tasoa vaarantamatta. – –”

41 Asetuksen nro 39/2005, sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa, 20c §:n, jonka otsikko on ”Käytännön sairaanhoitaja”, 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Opinto-ohjelman vakiokeston on oltava vähintään neljä vuotta, mukaan lukien vähintään 1 200 tuntia kliinistä opetusta. Koulutusohjelmaan on sisällyttävä vähintään 700 tuntia teoreettista opetusta ja vähintään 600 tuntia kliinistä opetusta.”

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

42 Direktiiviä 2005/36 on muutettu muun muassa direktiivillä 2013/55, joka sen 3 artiklan mukaan oli saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 18.1.2016.

43 Tässä yhteydessä Tšekin viranomaiset antoivat komissiolle tiedoksi täytäntöönpanotoimenpiteitä.

44 Komissio osoitti 25.1.2019 Tšekin tasavallalle virallisen huomautuksen, jossa se katsoi, että Tšekin lainsäädännöllä rikottiin useita direktiivin 2005/36 säännöksiä.

45 Koska komissio katsoi, että Tšekin viranomaisten vastaus kyseisessä virallisessa huomautuksessa esitettyihin väitteisiin oli puutteellinen, se osoitti niille 28.11.2019 perustellun lausunnon.

46 Tšekin tasavalta toimitti 28.1.2020 perusteltua lausuntoa koskevat huomautuksensa.

47 Komissio antoi 18.2.2021 Tšekin tasavallalle tiedoksi täydentävän perustellun lausunnon.

48 Komissio nosti 4.2.2022 nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

Alustavat huomautukset

- 49 On muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 258 artiklan perusteella nostetun kanteen yhteydessä komission jäsenvaltiolle esittämässä virallisessa huomautuksessa ja sittemmin komission antamassa perustellussa lausunnossa rajataan oikeusriidan kohde, jota ei sen jälkeen voida enää laajentaa. Se, että asianomaisella jäsenvaltiolla on mahdollisuus esittää huomautuksensa, muodostaa EUT-sopimuksella tavoitellun olennaisen takeen, vaikka jäsenvaltio päättäisi olla käyttämättä tätä mahdollisuutta, ja tämän takeen huomioon ottaminen on jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamista koskevan menettelyn sääntöjenmukaisuutta koskeva olennainen menettelymääräys. Näin ollen perustellun lausunnon ja kannekirjelmän on perustuttava oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aloittavassa virallisessa huomautuksessa esiin tuotuihin perusteisiin (tuomio 22.9.2016, komissio v. Tšekki, C-525/14, EU:C:2016:714, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 50 Jos näin ei ole, ei voida katsoa, että tällainen virhe olisi poistettu sillä, että jäsenvaltio on esittänyt huomautuksia perustellusta lausunnosta (tuomio 25.4.2013, komissio v. Espanja, C-64/11, EU:C:2013:264, 14 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 51 Vaikka perustellun lausunnon ja kanteen on perustuttava samoihin väitteisiin, tämä vaatimus ei kuitenkaan voi merkitä sitä, että perustellussa lausunnossa esitettyjen väitteiden ja kannekirjelmässä esitettyjen vaatimusten pitäisi kaikissa tilanteissa olla täysin yhteneviä, kunhan oikeusriidan kohdetta ei ole laajennettu tai muutettu (ks. vastaavasti tuomio 7.9.2006, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-484/04, EU:C:2006:526, 25 kohta oikeustapausviittauksineen). Komissio voi siten täsmentää kannekirjelmässä alkuperäisiä väitteitään, kunhan se ei muuta oikeudenkäynnin kohdetta (tuomio 30.4.2020, komissio v. Romania (PM₁₀-raja-arvojen ylittäminen), C-638/18, EU:C:2020:334, 49 kohta).
- 52 Lopuksi on muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että kanteessa on esitettävä väitteet johdonmukaisesti ja täsmällisesti, jotta jäsenvaltio ja unionin tuomioistuin voivat arvioida tarkasti sen unionin oikeuden rikkomisen laajuuden, josta jäsenvaltiota moititaan, jotta tämä jäsenvaltio voi käyttää hyödyllisesti puolustautumisoikeuksiaan ja myös jotta unionin tuomioistuin voi tutkia, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta väitetyllä tavalla (tuomio 8.3.2022, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta (Aliarvotuspetosten torjunta), C-213/19, EU:C:2022:167, 133 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

Ensimmäinen väite, joka koskee direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdan täytäntöönpanon laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

- 53 Komissio väittää, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdan mukaisia velvollisuuksiaan; näissä säännöksissä säädetään vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta määrittää sopeutumisaikaa suorittavien tai kelpoisuuskokeeseen valmistautuvien henkilöiden asema.

- 54 Komissio katsoo, että direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdan pääasiallinen tavoite on taata, että asianomaisilla henkilöillä on vastaanottavassa jäsenvaltiossa tietty oikeudellinen asema, jotta he eivät joudu oikeudelliseen tyhjiöön, mikä edellyttää, että tämä asema on määritelty riittävän selkeästi ja täsmällisesti.
- 55 Komission mukaan näiden säännösten saattaminen asianmukaisella tavalla osaksi kansallista oikeusjärjestystä edellyttää esimerkiksi, että kansallisessa oikeudessa on mahdollistettava se, että toimivaltaiset viranomaiset täsmentävät tai vahvistavat mainitun aseman.
- 56 Komissio myöntää, että sama asema voitaisiin määritellä myös yleisessä lainsäädännössä edellyttäen, että se on tältä osin riittävän selkeä ja täsmällinen.
- 57 Ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 13–15 §:ssä, johon Tšekin viranomaiset ovat vedonneet, ei myöskään selvennetä komission mukaan näiden henkilöiden oikeudellista asemaa, ja Tšekin viranomaiset ovatkin myöntäneet, että tämä asema on käytännössä vaikeasti määritettävä.
- 58 Tšekin hallitus katsoo, että ensimmäinen väite on jätettävä tutkimatta ja se on joka tapauksessa perusteeton.
- 59 Ensimmäisen väitteen tutkittavaksi ottamisesta Tšekin hallitus toteaa, että tämä väite, sellaisena kuin se on esitetty kannekirjelmässä, ei vastaa perustellussa lausunnossa esitettyä väitettä.
- 60 Komissio nimittäin viittasi sen mukaan perustellussa lausunnossa yksinomaan siihen, että Tšekin oikeudessa ei selvennetä asianomaisten henkilöiden asemaa, kun taas kannekirjelmässä se arvostelee Tšekin tasavaltaa nyt siitä, ettei se ole saattanut voimaan kansallisessa oikeusjärjestyksessä toimivaltaisia viranomaisia koskevaa velvollisuutta määrittää näiden henkilöiden asema.
- 61 Tšekin hallitus katsoo, että ensimmäinen väite on jätettävä myös tutkimatta, koska sitä ei ole nuotoiltu johdonmukaisesti ja täsmällisesti. Kannekirjelmän 23 kohdassa komissio nimittäin antaa ymmärtää, että toimivaltainen viranomainen voi myöntää jokaiselle asianomaiselle henkilölle tämän aseman, kun taas kannekirjelmän 22 kohdassa se näyttää katsovan, että kyseisestä asemasta on säädettävä lailla.
- 62 Komissio kiistää Tšekin hallituksen esittämät tutkimatta jättämisen perusteet. Se väittää, että oikeudenkäynnin kohdetta ei ole laajennettu eikä muutettu viralliseen huomautukseen nähden ja että se liittyy selvästi siihen seikkaan, että Tšekin tasavalta ei ole pannut asianmukaisesti täytäntöön direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohtaa siltä osin kuin on kyse toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta määrittää kyseisissä säännöksissä tarkoitettujen henkilöiden oikeudellinen asema.
- 63 Tšekin hallitus väittää asiakysymyksen osalta, että ensimmäinen väite on joka tapauksessa perusteeton.
- 64 Se muistuttaa, etteivät jäsenvaltiot ole velvollisia saattamaan direktiivin säännöstä sanatarkasti osaksi kansallista lainsäädäntöä.

- 65 Tšekin hallitus väittää, että direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdassa ei mainita niitä konkreettisia oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka asianomaisille henkilöille on tunnustettava, eikä niissä säädetä, että heille on varattava erityinen asema. Näissä säännöksissä ei siis kielletä sitä, että tämä asema perustuu kansallisen oikeuden yleisiin säännöksiin, kuten on asian laita Tšekin oikeudessa.
- 66 Tšekin hallitus kiistää komission arvioinnin, jonka mukaan kansallisessa lainsäädännössä on nimenomaisesti viitattava asianomaisiin henkilöihin. Sen mukaan tällainen vaatimus perustuu virheelliseen olettamaan siitä, että tällaiset henkilöt muodostavat homogeenisen ryhmän, jolle voidaan myöntää yksi ainoa erityinen asema, vaikka heidän asemansa riippuu väistämättä heidän henkilökohtaisesta tilanteestaan.
- 67 Tšekin hallitus väittää lopuksi, että tämä asema ei voi olla tapauskohtaisesti viranomaisen määrittämä, koska tämä johtaisi huomattavaan oikeudelliseen epävarmuuteen.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 68 Ensimmäisen väitteen tutkittavaksi ottamisesta on todettava, että sekä perustellusta lausunnosta että kannekirjelmästä ilmenee selvästi, että komissio vetoaa joka tapauksessa siihen, että muuttavan harjoittelijan ja kelpoisuuskokeeseen valmistautuvan hakijan, joihin viitataan direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdassa, oikeudellista asemaa ei ole määritelty vastaanottavassa jäsenvaltiossa riittävän selkeästi ja täsmällisesti.
- 69 Tutkimatta jättämisen perusteesta, joka koskee sitä, että velvollisuutta esittää väite johdonmukaisesti ja täsmällisesti on laiminlyöty, on todettava, että tämän tuomion 53–57 kohdassa tiivistetyistä esitetystä komission perusteluista ilmenee, että komissio väittää kannekirjelmässä yksiselitteisesti, ettei asianomaisten henkilöiden oikeudellista asemaa voida määrittää Tšekin oikeuden perusteella riittävän selkeästi ja täsmällisesti.
- 70 Toisin kuin Tšekin hallitus väittää, tällaista arviointia ei voida kyseenalaistaa kannekirjelmän 22 ja 23 kohdassa esitetyllä. Komissio nimittäin toteaa 22 kohdassa vain, että Tšekin ”yleisen” lainsäädännön perusteella ei voida määrittää täsmällisesti asianomaisten henkilöiden asemaa. Kannekirjelmän 23 kohdassa komissio puolestaan viittaa esimerkinomaisesti tapaukseen, jossa sen mukaan voitaisiin katsoa, että direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan h ja g alakohta on pantu asianmukaisesti täytäntöön.
- 71 Näin ollen Tšekin hallituksen esittämät tutkimatta jättämisen perusteet on hylättävä.
- 72 Ensimmäisen väitteen perusteltavuudesta on muistutettava, että direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa määritellään kyseisessä direktiivissä tarkoitettu sopeutumisaika siten, että se on säännellyn ammatin harjoittamista vastaanottavassa jäsenvaltiossa kyseisen ammatin pätevän harjoittajan valvonnassa siihen mahdollisesti liittyvine lisäopintoineen. Kyseisessä säännöksessä todetaan myös, että sopeutumisaika on arvioitava ja että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen antaa määräykset sopeutumisaikaa ja sen arviointia sekä muuttajan asemaa harjoitteluaikana koskevista seikoista.
- 73 Kyseisessä säännöksessä täsmennetään myös, että muuttavan harjoittelijan aseman vastaanottavassa jäsenvaltiossa muun muassa oleskeluoikeuden sekä velvollisuuksien, sosiaalisten oikeuksien ja etuuksien, korvausten ja palkkauksen osalta vahvistavat kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisesti.

- 74 Direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan h alakohdassa puolestaan määritellään kelpoisuuskoekriteerit, että sillä tarkoitetaan vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten toteuttamaa tai tunnustamaa ammatillista tietämystä, taitoja ja pätevyyttä mittaavaa koetta, jonka tarkoituksena on arvioida hakijan kykyä harjoittaa säänneltyä ammattia kyseisessä jäsenvaltiossa. Tässä säännöksessä säädetään lisäksi, että sen aseman, joka kelpoisuuskoekriteeriin valmistautuvalla hakijalla on vastaanottavassa jäsenvaltiossa, määrittävät kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset.
- 75 Direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdan sanamuodosta ilmenee näin ollen, että kyseisissä säännöksissä edellytetään, että asianomaisilla henkilöillä on tietty asema, koska unionin lainsäätäjän tavoite on varmistaa asianomaisille henkilöille oikeuksia ja velvollisuuksia, joiden osalta mainitussa direktiivissä kuitenkin säädetään vain, että niiden on koskettava muun muassa oleskelulupaa, sosiaalisia oikeuksia ja etuuksia, korvauksia ja palkkausta ja että niiden on oltava unionin lainsäädännön mukaisia.
- 76 Tältä osin on muistutettava, että vaikka SEUT 288 artiklan kolmannen kohdan mukaan direktiivi velvoittaa saavutettavaan tulokseen nähden jokaista jäsenvaltiota, jolle se on osoitettu, mutta jättää kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot, direktiivin säännökset on kuitenkin pantava täytäntöön kiistattoman sitovasti ja riittävän konkreettisesti, täsmällisesti ja selvästi, jotta oikeusvarmuutta koskeva edellytys täytyisi (ks. vastaavasti tuomio 12.5.2022, U.I. (Välillinen tulliedustaja), C-714/20, EU:C:2022:374, 58 ja 59 kohta).
- 77 Tästä seuraa, että direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden on voitava saada helposti tietoonsa vastaanottavassa jäsenvaltiossa, mitä kyseisissä säännöksissä tarkoitettua asemaa heihin sovelletaan, mikä edellyttää selviä sääntöjä, jotka koskevat erityisesti heidän tilannettaan.
- 78 Käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee, että näin ei ole.
- 79 Erityisesti on todettava, että vaikka ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 13–15 §:ssä säädetään sopeutumisaikaa ja kelpoisuuskoetta koskevista yksityiskohdista, niihin ei sisälly mitään erityistä säännöstä asianomaisten henkilöiden asemasta eikä niissä myöskään viitata muihin säännöksiin tämän aseman määrittämiseksi.
- 80 Niiden yleisen lainsäädännön sääntöjen osalta, joihin Tšekin hallitus vetoaa, viimeksi mainittu myöntää, että näiden sääntöjen soveltaminen muuttavaan harjoittelijaan tai kelpoisuuskoekriteeriin valmistautuvaan hakijaan ei myöskään mahdollista kyseisen aseman määrittämistä helposti.
- 81 Näin ollen on todettava, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdan mukaisesti tarvittavia säännöksiä, jotta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset määrittävät sopeutumisaikaa suorittavien tai kelpoisuuskoekriteeriin valmistautuvien henkilöiden aseman.

Toinen väite, joka koskee direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan täytäntöönpanon laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

- 82 Komissio väittää, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan mukaisia velvoitteitaan siltä osin kuin on kyse vastaanottavan jäsenvaltion velvollisuudesta vapauttaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet palveluntarjoajat alueelleen sijoittautuneille ammattihenkilöille asetetuista vaatimuksista, jotka koskevat ”rekisteröitymistä julkisoikeudelliseen sosiaaliturvalaitokseen vakuutettujen hyväksi harjoitettavaan toimintaan liittyvien tilien selvittämiseksi vakuutuslaitoksen kanssa”, eikä se ole noudattanut velvoitteitaan, joista säädetään kyseisen direktiivin 6 artiklan toisessa kohdassa, jonka mukaan asianomaisen palvelun tarjoajan on kuitenkin ilmoitettava ennakkoon tai kiireellisissä tapauksissa jälkikäteen b alakohdassa tarkoitettulle laitokselle tarjoamistaan palveluista.
- 83 Komissio katsoo, että ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 36a §, johon Tšekin viranomaiset ovat vedonneet, ei ole riittävä toimenpide direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan asianmukaista täytäntöönpanoa varten, koska julkisesta sairausvakuutuksesta annetun lain 11 §:n 1 momentissa ja 17 §:n 1 momentissa asetetaan joka tapauksessa direktiivin 2005/36 kyseisessä säännöksessä tarkoitettussa tapauksessa vakuutetulle maksettavan korvauksen edellytykseksi, että palvelujen tarjoajan ja tšekkiläisen sairausvakuutuskassan välillä on sopimussuhde.
- 84 Komissio korostaa, että koska direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa säädetään vastaanottavan jäsenvaltion velvollisuudesta vapauttaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet palvelujen tarjoajat velvollisuudesta rekisteröityä julkisoikeudelliseen sosiaaliturvalaitokseen vakuutettujen vakuutusturvan varmistamiseksi, kyseinen säännös on esteenä sille, että jäsenvaltiot asettavat tässä yhteydessä annetun hoidon korvaamisen edellytykseksi tällaisen rekisteröitymisen.
- 85 Komissio katsoo, että tämä direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettu rekisteröityminen on unionin oikeuden itsenäinen käsite, jota on tulkittava ottamalla huomioon asiayhteys ja kyseisellä säännöstöllä tavoiteltu päämäärä eli palvelujen tarjoamisen vapauden noudattamisen varmistaminen.
- 86 Näin ollen tällä käsitteellä viitataan paitsi rekisteröitymiseen – sanan varsinaisessa merkityksessä – vastaanottavan jäsenvaltion pääasialliseksi sosiaaliturvalaitokseen määrittämään laitokseen, mutta myös muihin hallinnollisiin tai lakisääteisiin vaatimuksiin, joilla on vastaavia vaikutuksia ja jotka tavalla tai toisella kansallisen sosiaaliturvajärjestelmän toimintaan osallistuviin kyseisen jäsenvaltion laitoksiin rekisteröityneen palvelun tarjoajan on mahdollisesti täytettävä.
- 87 Komissio huomauttaa, että sen käytettävissä olevien tietojen mukaan Tšekin sairausvakuutusjärjestelmä on järjestetty siten, että jos toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut lääkäri ei ole tehnyt sopimusta sen sairausvakuutuskassan kanssa, johon vakuutettu kuuluu, vakuutetulle ei makseta korvausta kyseisen lääkärin Tšekissä antamasta hoidosta, vaikka kyseinen vakuutettu maksaa maksuja omaan sairausvakuutuskassansa.
- 88 Komissio lisää, että tällaisen sopimuksen tekeminen on monimutkainen menettely ja että siihen kuuluu vaativa valintamenettely.

- 89 Komissio katsoo, että 16.5.2002 annetussa tuomiossa komissio v. Espanja (C-232/99, EU:C:2002:291), johon Tšekin hallitus viittaa, ei ollut kyse käsiteltävässä asiassa kyseessä olevaan tilanteeseen rinnastettavasta tilanteesta.
- 90 Komissio myöntää vastauskirjelmässään, että unionin oikeudessa ei lähtökohtaisesti estetä jäsenvaltiota asettamasta hoitojen korvaamisen edellytykseksi tiettyjen vaatimusten noudattamista, mutta se katsoo, että direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohta on esteenä siinä tarkoitetun rekisteröitymisen kaltaisille hallinnollisille vaatimuksille, jotka itsessään tekevät täysin mahdottomaksi palvelujen tarjoamisen yhteydessä tarjottujen palvelusuoritusten korvaamisen.
- 91 Komissio väittää, että direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettu julkisoikeudellisen sosiaaliturvalaitoksen käsite kattaa myös sairausvakuutuslakit, koska niiden tehtävänä on maksaa korvaukset sairausvakuutuksen yhteydessä potilaille suoritetuista terveydenhuoltopalveluista.
- 92 Komissio täsmentää, että direktiivin 2005/36 55 artikla, joka koskee sairausvakuutuslaitoksen antamaa hyväksyntää, ei ole käsiteltävässä asiassa merkityksellinen, koska se koskee sijoittautumisvapautta, ja kyseisessä artiklassa täsmennetään lisäksi, että sitä sovelletaan sanotun kuitenkään rajoittamatta kyseisen direktiivin 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan soveltamista.
- 93 Kyseisen direktiivin johdanto-osan 38 perustelukappaleen ulottuvuudesta komissio katsoo, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä todetaan nimenomaisesti, että SEUT 56 artiklassa vahvistettu palvelujen tarjoamisen vapaus velvoittaa jäsenvaltiot mukauttamaan sosiaaliturvajärjestelmiään.
- 94 Komissio väittää lopuksi, että unionin tuomioistuin on todennut vuonna 2007 kahteen otteeseen, ettei Tšekin tasavalta ole noudattanut jäsenyysvelvoitteitaan, koska se ei ole saattanut osaksi kansallista oikeusjärjestystään lääkäreiden ja hammaslääkäreiden palvelujen tarjoamisen vapautta koskevia samoja säännöksiä, joista on säädetty aikaisemmissa direktiiveissä (tuomio 18.1.2007, komissio v. Tšekin tasavalta, C-203/06, EU:C:2007:41 ja tuomio 18.1.2007, komissio v. Tšekin tasavalta, C-204/06, EU:C:2007:42).
- 95 Tšekin hallitus esittää toisesta väitteestä kaksi tutkimatta jättämisen perustetta.
- 96 Tšekin hallitus väittää aluksi, että komissio ei rajannut virallisessa huomautuksessa kyseessä olevan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen kohdetta ja jätti noudattamatta vaatimuksia, jotka koskevat väitteen johdonmukaista ja täsmällistä esittämistä oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn tässä vaiheessa.
- 97 Tšekin hallitus lisää, ettei komissio noudattanut perustellussa lausunnossakaan velvollisuutta selittää johdonmukaisesti ja yksityiskohtaisesti syitä, jotka olivat saaneet sen vakuuttuneeksi siitä, ettei Tšekin tasavalta ollut noudattanut velvoitteitaan, koska komissio ei selittänyt, että Tšekin oikeudessa asetettu velvollisuus tehdä sopimus olisi rinnastettava lääkärin rekisteröitymiseen sairausvakuutuslaitokseen.

- 98 Tšekin hallituksen mukaan todellisuudessa komissio täsmensi vasta kannekirjelmässä ensimmäistä kertaa tältä osin esittämänsä väitteen asiasisältöä ja yksilöi kyseessä olevat kansallisen oikeuden säännökset, joten Tšekin hallitus sai mahdollisuuden vastata tähän väitteeseen vasta vastineessaan.
- 99 Näin ollen se katsoo, että komissio laajensi kannekirjelmässä kyseisen jäsenyysselvointteiden noudattamatta jättämisen kohdetta.
- 100 Tšekin hallitus väittää seuraavaksi, että siltä osin kuin kyse on väitteen direktiivin 2005/36 6 artiklan toisen kohdan noudattamatta jättämistä koskevasta osasta, komissio ei maininnut tätä säännöstä virallisessa huomautuksessa, perustellussa lausunnossa tai kannekirjelmässä, joten väitteen tämä osa on jätettävä tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.
- 101 Toista väitettä ei myöskään näydetä mainitun sen mukaan virallisen huomautuksen vaiheessa, joten sen lisääminen perusteltuun lausuntoon ja sittemmin kannekirjelmään merkitsee myöskin kyseisen väitteen kohteen laajentamista, jolloin se on jätettävä tutkimatta.
- 102 Tästä seuraa Tšekin hallituksen mukaan myös, että perusteltu lausunto ei ole johdonmukainen ja täsmällinen.
- 103 Komissio kiistää nämä kaksi tutkimatta jättämisen perustetta.
- 104 Komissio väittää aluksi, että toisen väitteen sisältö on pysynyt muuttumattomana virallisesta huomautuksesta, eli se koskee sitä, että vastaanottavalle jäsenvaltiolle direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan mukaisesti kuuluvaa velvollisuutta vapauttaa palvelujen tarjoajat vaatimuksesta, joka koskee rekisteröitymistä julkisoikeudelliseen sosiaaliturvalaitokseen vakuutettujen hyväksi harjoitettavaan toimintaan liittyvien tilien selvittämiseksi vakuutuslaitoksen kanssa, ei ole saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä.
- 105 Komissio toteaa, että Tšekin hallituksen viralliseen huomautukseen antamasta vastauksesta ilmenee, että tämä oli ymmärtänyt toisen väitteen kohteen, vaikka se ei viitannut väitteidensä tueksi kansallisen oikeuden konkreettisiin säännöksiin. Komissio väittää tältä osin, että se joutui itse etsimään Tšekin oikeuden merkitykselliset säännökset, joten niiden mainitsemista kannekirjelmän vaiheessa ei voida pitää kyseisen väitteen muuttamisena.
- 106 Siltä osin kuin seuraavaksi on kyse toisen väitteen osasta, joka koskee palveluntarjoajaa koskevaa vaatimusta tehdä kyseiselle julkisoikeudelliselle sosiaaliturvalaitokselle ilmoitus, komissio myöntää, että kyseisessä osassa olisi pitänyt olla kyse direktiivin 2005/36 ”6 artiklan toisesta kohdasta” eikä vain sen 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdasta, mutta se toteaa, että se on joka tapauksessa muistuttanut tämän ensin mainitun säännöksen sisällöstä virallisessa huomautuksessa ja perustellussa lausunnossa ja että Tšekki on esittänyt huomautuksensa tältä osin.
- 107 Tšekin hallitus väittää toissijaisesti, että toinen väite on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 108 Tšekin hallituksen esittämistä tutkimatta jättämisen perusteista on todettava, että komissio tyytyi virallisen huomautuksen vaiheessa toteamaan, että direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohtaa, joka koskee palvelujen tarjoajien vapauttamista velvollisuudesta rekisteröityä sosiaaliturvalaitokseen, ei ollut saatettu osaksi Tšekin oikeusjärjestystä. Komissio totesi perustellussa lausunnossa, että tätä vapauttamista koskevaa velvollisuutta ja palvelujen tarjoajan velvollisuutta tehdä ennalta ilmoitus, josta säädetään kyseisen direktiivin 6 artiklan toisessa kohdassa, mutta jonka se katsoi virheellisesti kuuluvan direktiivin 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan, ei ole pantu täytäntöön. Tällaista väitettä ei mainittu myöskään täydentävässä perustellussa lausunnossa.
- 109 Kannekirjelmässä komissio sitä vastoin väittää ensisijaisesti, että Tšekin oikeudessa palvelun tarjoajalle asetettu velvollisuus tehdä sopimus potilaan sairausvakuutuskassan kanssa, jotta tälle voidaan maksaa korvaus hoidosta, vastaa velvollisuutta rekisteröityä sosiaaliturvalaitokseen ja on näin ollen ristiriidassa direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan kanssa.
- 110 Tämän väitteen kohde eroaa siis alun perin mainitusta väitteestä, joka, kuten komissio on kirjelmässään todennut, koski sitä, ettei kyseisessä säännöksessä säädettyä vapautusta velvollisuudesta rekisteröityä sosiaaliturvalaitokseen ollut saatettu osaksi kansallista oikeusjärjestystä. Komissio ei siis voi pätevästi väittää, ettei kyseisen väitteen sisältö muuttunut virallisen huomautuksen jälkeen.
- 111 Komissio perustelee tätä eroa sillä, että Tšekin tasavalta ei väitetysti toimittanut sille tästä asiasta riittävästi merkityksellisiä tietoja ja että se joutui näin ollen itse etsimään kansallisesta oikeudesta merkityksellisiksi katsomansa täytäntöönpanosäännökset.
- 112 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vaikka pitää paikkansa, että komission tehtävänä on näyttää toteen väitteensä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä ja esittää tarvittavat tiedot sen selvittämiseksi, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, kyseinen toimielin on suuressa määrin riippuvainen asianomaisen jäsenvaltion antamista tiedoista, ja jäsenvaltion on SEU 4 artiklan 3 kohdan mukaan autettava komissiota täyttämään tehtävänsä, joka koostuu SEU 17 artiklan 1 kohdan mukaan muun muassa EUT-sopimuksen määräysten sekä toimielinten sen nojalla antamien säännösten soveltamisen valvonnasta (ks. vastaavasti tuomio 2.9.2021, komissio v. Ruotsi (Jätevedenpuhdistamot), C-22/20, EU:C:2021:669, 143 ja 144 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 113 Käsiteltävässä asiassa on kuitenkin katsottava, että koska Tšekin tasavallan oikeuden säännöksistä, joihin komissio on kanteessaan vedonnut, nousee esiin uusia kysymyksiä, jotka koskevat näissä säännöksissä säädettyjen vaatimusten yhteensopivuutta direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan kanssa, toinen väite on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin se koskee näitä kysymyksiä, koska komissio ei ole täsmentänyt vaan olennaisesti muuttanut kyseisen väitteen kohdetta perustellussa lausunnossa ja kannekirjelmässä.
- 114 Komissio ei siis voi pätevästi vedota tämän tuomion 112 kohdassa mainittuun, kyseiselle jäsenvaltiolle kuuluvaan tiedonantovelvollisuuteen tilanteessa, jossa komissio ei ole noudattanut oikeusriidan kohteen rajaamista koskevia velvollisuuksiaan, sellaisina kuin niistä on muistutettu tämän tuomion 49 kohdassa.

- 115 Mitä tulee toisen väitteen osaan, joka koskee palvelujen tarjoajalle kuuluvan, vastaanottavan jäsenvaltion sosiaaliturvalaitokselle ilmoittamista koskevan velvollisuuden laiminlyöntiä, Tšekin hallitus on esittänyt tutkimatta jättämisen perusteen, joka perustuu siihen, että komissio on viitannut direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohtaan, vaikka tästä velvollisuudesta säädetään kyseisen direktiivin 6 artiklan toisessa kohdassa.
- 116 Tämän viimeksi mainitun säännöksen sanamuodosta on kuitenkin muistutettu jo virallisen huomautuksen vaiheessa, joten mainittua perustetta ei voida hyväksyä.
- 117 Sitä vastoin unionin oikeuden säännöksen, johon on viitattu, näin epätäsmällisen numeroinnin takia ei voida määrittää vaivattomasti, missä määrin komission direktiivin 2005/36 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan rikkomista koskevan väitteen tueksi esittämät argumentit on esitetty – tai niitä ei ole esitetty – kyseisen direktiivin 6 artiklan toisen kohdan rikkomista koskevan väitteen tueksi.
- 118 Vaikka direktiivin 2005/36 6 artiklan toisessa kohdassa säädetty velvollisuus, jonka mukaan palvelujen tarjoajan on ilmoitettava ennakoon palvelujen tarjoamisesta kyseisen direktiivin 6 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettulle laitokselle, liittyy tällaisen palvelujen tarjoajan vapauttamiseen velvollisuudesta rekisteröityä julkisoikeudellisessa sosiaaliturvalaitoksessa, mistä tässä viimeksi mainitussa säännöksessä säädetään, kyseessä ovat kuitenkin kaksi erillistä velvollisuutta, joiden väitetyn laiminlyönnin on tultava selkeästi ilmi jo virallisen huomautuksen vaiheessa, etenkin kun – kuten tämän tuomion 110 kohdassa muistutetaan – toinen väite koski alun perin tällaisen rekisteröitymisestä vapauttamisen täytäntöönpanon laiminlyöntiä eikä ilmoituksen tekemistä koskevan velvollisuuden täytäntöönpanon laiminlyöntiä.
- 119 Näin ollen toisen väitteen sen osan sanamuoto, joka koskee palvelujen tarjoajalle kuuluvan, vastaanottavan jäsenvaltion sosiaaliturvalaitokselle ilmoittamista koskevan velvollisuuden laiminlyöntiä, on epäjohdonmukainen ja epätäsmällinen, ja se on näin ollen jätettävä tutkimatta.
- 120 Toinen väite on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Kolmas väite, joka koskee direktiivin 2005/36 7 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanon laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

- 121 Komissio väittää, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 7 artiklan 3 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole saattanut osaksi kansallista oikeusjärjestystä eläinlääkäreitä ja arkkitehteja koskevaa mahdollisuutta suorittaa palveluja palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä.
- 122 Komissio katsoo, että kun palvelun tarjoaja siirtyy jäsenvaltiosta toiseen palvelujen tarjoamista varten, direktiivin 2005/36 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, että tämän palvelun tarjoaminen tapahtuu sijoittautumisjäsenvaltion ammattinimikkeellä, lukuun ottamatta säänneltyjä ammatteja, kuten eläinlääkärin ja arkkitehdin ammatteja, joiden muodollista pätevyyttä osoittavat asiakirjat tunnustetaan automaattisesti, jolloin kyseiset palvelut tarjotaan vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä.

- 123 Komissio katsoo, että Tšekin oikeudessa säädetään nimenomaisesti tällaisesta säännöstä tiettyjä ammatteja varten, mutta että eläinlääkäreitä varten ei ole erityisiä säännöksiä, joten sovellettava säännös on ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 27 §:n 2 momentissa asetettu yleinen sääntö, jonka mukaan hakijan, joka harjoittaa väliaikaisesti tai satunnaisesti säänneltyä ammattia Tšekissä, on käytettävä kotijäsenvaltion ammattinimikettä. Tämän säännöksen soveltaminen eläinlääkäreihin on siis komission mukaan ristiriidassa direktiivin 2005/36 7 artiklan 3 kohdan kanssa.
- 124 Komissio väittää lisäksi, että eläinlääkärin antamasta hoidosta annetussa laissa, sellaisena kuin sitä sovelletaan käsiteltävässä asiassa ja johon Tšekin hallitus on vedonnut, ei ole yhtäkään viittausta ammattinimikkeeseen tai muiden jäsenvaltioiden eläinlääkäreiden tarjoamiin palveluihin ja että kyseisen lain 59 §:n 3 momentti, jossa viitataan akateemisen tutkintonimikkeen käyttöön, joka on sallittu vain sen valtion kielellä, jossa tämä tutkintonimike on saatu, voisi olla harhaanjohtava siltä osin, mihin järjestelmään kyseinen ammattinimike kuuluu.
- 125 Myöskään eläinlääkärien ammatillisesta yhteisöstä annetussa laissa ei säännellä sitä, miten eläinlääkärin tulee käyttää ammattinimikettä, ja nimike ”vieraileva eläinlääkäri”, johon siinä viitataan, eroaa joka tapauksessa nimikkeestä ”eläinlääkäri”.
- 126 Komissio väittää samankaltaisin perustein, että arkkitehtien osalta asia on samalla tavoin.
- 127 Erityisten säännösten puuttuessa on näin ollen sovellettava ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 27 §:n 2 momentissa säädettyä yleistä sääntöä.
- 128 Hyväksynnästä annetun lain 30 c §:n 2 momentti, joka koskee arkkitehdin ammatin harjoittamista ja jossa säädetään, että kyseisen lain 13 §:n 1 momentin säännöksiä, jotka koskevat ”hyväksytyt arkkitehdin” ammattinimikkeen käyttöä, puolestaan sovelletaan asianmukaisella tavalla vieraileviin henkilöihin, on komission mukaan sanamuodoltaan liian epätäsmällinen, jotta voitaisiin katsoa, että direktiivin 2005/36 7 artiklan 3 kohta on saatettu sillä asianmukaisesti osaksi Tšekin kansallista oikeusjärjestystä.
- 129 Komissio muistuttaa, että vaikka unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ei edellytetä direktiivin säännösten toistamista samanmuotoisina ja sanasta sanaan, kun se saatetaan osaksi kansallista oikeusjärjestystä, oikeusvarmuuden vaatimusta on kuitenkin noudatettava riittävän selkeillä ja täsmällisillä täytäntöönpanotoimilla.
- 130 Sillä, että käytännössä Tšekin lainsäädäntö ei aiheuta vaikeuksia, mihin Tšekin hallitus on vedonnut, ei ole komission mukaan merkitystä arvioitaessa sitä, onko direktiivi 2005/36 saatettu asianmukaisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä.
- 131 Tšekin hallitus katsoo, että kolmas väite on jätettävä tutkimatta ja että se on joka tapauksessa perusteeton.
- 132 Tšekin hallitus väittää vastauksessaan, että komission vastauskirjelmässään esittämien argumenttien vuoksi kolmas väite on perusteltua jättää tutkimatta, kun otetaan huomioon, ettei se ole täsmällinen ja että komissio muutti argumenttejaan menettelyn kyseisessä vaiheessa, kun se katsoo, että vierailevat henkilöt joutuvat Tšekin oikeuden mukaan käyttämään ammattinimikettä ”vieraileva eläinlääkäri” tai ”vieraileva hyväksytty arkkitehti”.

- 133 Tšekin hallitus väittää, että jäsenvaltiot eivät ole velvollisia saattamaan direktiivin säännöksiä sanataarkasti osaksi kansallisia oikeusjärjestyksiään ja että sen kansallinen lainsäädäntö ei jätä mitään epäilystä muiden jäsenvaltioiden eläinlääkäreiden ja arkkitehtien mahdollisuudesta käyttää vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikettä.
- 134 Tšekin hallitus toteaa, että eläinlääkarien ammatillisesta yhteisöstä annetussa laissa luokitellaan toisesta jäsenvaltiosta peräisin oleva eläinlääkäri, joka tarjoaa väliaikaisesti tai satunnaisesti palveluja kyseisen jäsenvaltion alueella, ”vierailevaksi eläinlääkäriksi”.
- 135 Arkkitehtien osalta Tšekin hallitus viittaa hyväksynnästä annetun lain 13 §:ään, jossa otetaan käyttöön ammattinimike ”hyväksytty arkkitehti”. Se muistuttaa myös, että kyseisen lain 30 c §:n 2 momentin mukaan sen 13 §:ää sovelletaan asianmukaisella tavalla asianomaisiin henkilöihin.
- 136 Käytännössä Tšekin lainsäädäntö ei siis aiheuta vaikeuksia eikä vierailevia arkkitehtejä millään tavoin estetä käyttämästä ammattinimikettä ”hyväksytty arkkitehti”.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 137 Alustavasti on todettava, että Tšekin hallituksen esittämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä, koska kolmas väite ei vaikuta olevan muotoiltu liian epätarkasti eikä komissio vaikuta muuttaneen sen sisältöä vastauksen vaiheessa.
- 138 Kolmannen väitteen asiasisällön tarkastelusta on todettava, että direktiivin 2005/36 7 artikla koskee tilannetta, jossa palvelujen tarjoaja siirtyy toiseen jäsenvaltioon. Kyseisen direktiivin 7 artiklan 3 kohdassa säädetään paitsi, että palvelujen tarjoamisen on tapahduttava käyttämällä sijoittautumisjäsenvaltion ammattinimikettä silloin kun tässä jäsenvaltiossa on nimike asianomaista ammattitoimintaa varten siten, että vältetään sekaannukset vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeen kanssa, mutta siinä säädetään myös, että palvelu tarjotaan poikkeuksellisesti vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä III osaston III luvussa tarkoitetuissa tapauksissa.
- 139 Tästä seuraa, kuten komissio väittää, että niiden ammattien osalta, joihin sovelletaan direktiivin 2005/36 III osaston III luvun nojalla automaattista tunnustamista, palvelujen tarjoaminen tapahtuu vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä, mikä on asian laita muun muassa eläinlääkäreiden ja arkkitehtien osalta, kun otetaan huomioon kyseisen direktiivin 21 artiklan 1 kohta, joka koskee näitä kahta ammattia.
- 140 Eläinlääkäreiden osalta eläinlääkäreiden ammatillisesta yhteisöstä annetun lain 5 a §:n 1 momentissa viitataan tapaukseen, jossa eläinlääkäri jostakin unionin jäsenvaltiosta aikoo tarjota Tšekin alueella väliaikaisesti tai satunnaisesti eläinlääkäriin suorittamaa ennaltaehkäisevää hoitoa ja sairauksien hoitoa, ja siinä nimetään tällainen eläinlääkäri ”vierailevaksi eläinlääkäriksi”. Ei näytä kuitenkaan siltä, että kyseisessä säännöksessä säännellään ammattinimikkeen käyttämistä sellaisessa tapauksessa, jossa eläinlääkäri siirtyy jostakin jäsenvaltiosta Tšekkiin harjoittaakseen siellä toimintaansa.
- 141 Lisäksi ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 27 §:n 2 momentissa säädetään yleisesti, että hakijan, joka harjoittaa väliaikaisesti tai satunnaisesti säänneltyä ammattia Tšekissä, on käytettävä kotijäsenvaltion lainsäädännön mukaista ammattinimikettä kotijäsenvaltion virallisella kielellä tai jollakin sen virallisista kielistä.

- 142 Näin ollen ei näytä siltä, että eläinlääkäreillä, jotka harjoittavat toimintaansa satunnaisesti tai väliaikaisesti Tšekin alueella, olisi oikeus käyttää kyseisen jäsenvaltion ammattinimikettä, kuten direktiivin 2005/36 7 artiklan 3 kohdassa edellytetään.
- 143 Vaikka oikeuskäytännöstä ilmenee, että unionin oikeudessa ei aina edellytetä, että direktiivin säännökset toistetaan samanmuotoisina nimenomaisella erityisellä säännöksellä, on kuitenkin niin, että kun direktiivin säännöksen tarkoituksena on luoda oikeuksia yksityisille, näihin oikeuksiin perustuvan oikeudellisen tilanteen on oltava riittävän täsmällinen ja selvä ja niiden, joiden eduista on kysymys, on pystyttävä täysimääräisesti selvittämään oikeutensa ja tarvittaessa vetoamaan niihin kansallisissa tuomioistuimissa (ks. vastaavasti tuomio 30.11.2006, komissio v. Luxemburg, C-32/05, EU:C:2006:749, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 144 Direktiivin säännökset on lisäksi pantava täytäntöön kiistattoman sitovasti sekä riittävän konkreettisesti, täsmällisesti ja selvästi, jotta täytettäisiin oikeusvarmuutta koskeva vaatimus (ks. vastaavasti tuomio 30.6.2016, komissio v. Puola, C-648/13, EU:C:2016:490, 78 kohta).
- 145 Käsiteltävässä asiassa direktiivin 2005/36 7 artiklan 3 kohdalla, jossa säädetään, että palvelun tarjoaminen tapahtuu käyttämällä vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikettä tämän direktiivin III osaston III luvussa tarkoitetuissa tapauksissa, pyritään luomaan tällaisia oikeuksia asianomaisille ammattihenkilöille, muun muassa eläinlääkäreille.
- 146 Näin ollen se, että kansallisessa oikeudessa ei täsmennetä, miten eläinlääkäreiden, jotka harjoittavat ammattiaan Tšekin alueella väliaikaisesti ja satunnaisesti, tulee käyttää kyseisen jäsenvaltion ammattinimikettä, vaikka kyseisessä lainsäädännössä asetetaan pääsäännöksi sijoittautumisjäsenvaltion ammattinimikkeen käyttö, ei täytä tämän tuomion 143 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä asetettuja täsmällisyyden ja selkeyden vaatimuksia.
- 147 Sillä Tšekin tasavallan mainitsemalla seikalla, ettei eläinlääkäreille aseteta käytännössä esteitä Tšekin ammattinimikkeen käytölle, ei ole tältä osin merkitystä.
- 148 Pelkkää hallintokäytäntöä, jolle on ominaista se, että hallintoelimet voivat halutessaan muuttaa sitä, ja jota ei riittävällä tavalla tehdä julkiseksi, ei nimittäin voida pitää direktiivin täytäntöönpanoa koskevien velvoitteiden pätevänä täyttämisen muotona (ks. vastaavasti tuomio 30.6.2016, komissio v. Puola, C-648/13, EU:C:2016:490, 79 kohta).
- 149 Sellaisten arkkitehtien tilanteesta, jotka tulevat harjoittamaan ammattiaan Tšekissä väliaikaisesti ja satunnaisesti, on todettava, että vaikka Tšekin oikeudessa – toisin kuin eläinlääkäreiden osalta – on erityisiä säännöksiä ammattinimikkeen käytöstä kyseisessä jäsenvaltiossa, ne eivät kuitenkaan vaikuta myöskään riittävän selkeiltä ja täsmällisiltä tämän tuomion 143 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettussa merkityksessä.
- 150 Hyväksynnästä annetun lain 30c §:n 2 momentissa, joka koskee arkkitehdin ammatin harjoittamista ja jossa todetaan, että kyseisen lain 13 §:n 1 momentin säännöksiä, jotka koskevat hyväksytyin arkkitehdin ammattinimikettä, sovelletaan asianmukaisella tavalla vieraileviin henkilöihin, on nimittäin selvä epätarkkuus niiden edellytysten osalta, joiden täytyessä tätä sääntöä on sovellettava.
- 151 Lisäksi on niin, että tätä arviota ei voida asettaa kyseenalaiseksi myöskään sillä, että Tšekin oikeudessa säädetty järjestelmä ei käytännössä aiheuta vaikeuksia.

152 Tästä seuraa, että on todettava, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 mukaisia velvoitteitaan, kun se ei ole antanut kyseisen direktiivin 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarvittavia säännöksiä, jotta eläinlääkäreillä ja arkkitehdeilla olisi mahdollisuus suorittaa palveluja palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä.

Neljäs väite, joka koskee direktiivin 2005/36 21 artiklan 6 kohdan ja 31 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanon laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

153 Komissio väittää, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 21 artiklan 6 kohdan ja 31 artiklan 3 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on sallinut kansallisessa oikeudessaan sellaisten rinnakkaisten sairaanhoitajan ammattien harjoittamisen, jotka ovat kuitenkin rinnastettavissa toisiinsa ja joista yhteen sovelletaan direktiivissä 2005/36 edellytetyjä pätevyysvaatimuksia alhaisempia vaatimuksia.

154 Komissio katsoo, että tämän kansallisen oikeuden säännöksillä, joissa mahdollistetaan näiden rinnakkaisten ammattien harjoittaminen, heikennetään kyseisen direktiivin tehokkuutta, ja ne voivat johtaa ammatillisen koulutuksen ja automaattisen tunnustamisen vähimmäisvaatimuksia koskevien sääntöjen kiertämiseen.

155 Tšekin oikeudessa nimittäin säädetään yleissairaanhoitajan ammatista, joka vastaa direktiivin 2005/36 21 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan ammattia, ja käytännön sairaanhoitajan ammatista, jota varten Tšekin oikeudessa asetetut ammatillista koulutusta koskevat vaatimukset ovat alhaisemmat kuin kyseisen direktiivin 31 artiklan 3 kohdassa yleissairaanhoidosta vastaaville sairaanhoitajille asetetut vaatimukset.

156 Komissio katsoo, että kun otetaan huomioon paitsi näiden kahden rinnakkaisen ammatin ammattinimikkeet myös niihin kuuluvien tehtävien vertailukelpoisuus, niiden olemassaolo aiheuttaa sekaannusta sekä potilaille että henkilöille, jotka haluavat harjoittaa sairaanhoitajan ammattia.

157 Tällainen tilanne on sen mukaan ristiriidassa direktiivin 2005/36 54 artiklan sen tavoitteen kanssa, joka koskee sekaannusvaaran estämistä kotijäsenvaltiossa ja vastaanottavassa jäsenvaltiossa saatujen muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen välillä.

158 Tšekin hallitus väittää, että neljäs väite on jätettävä tutkimatta ja että se on joka tapauksessa perusteeton.

159 Neljännen väitteen tutkittavaksi ottamisen osalta Tšekin hallitus esittää aluksi ensimmäisen tutkimatta jättämisen perusteen, jonka mukaan tätä väitettä ei mainittu perustellun lausunnon lausunto-osassa eikä täydentävän perustellun lausunnon lausunto-osassa, eikä tällaista virhettä voida korjata niiden periaatteiden valossa, jotka voidaan johtaa 8.7.2010 annetusta tuomiosta komissio v. Portugali (C-171/08, EU:C:2010:412, 28 kohta).

160 Tšekin hallitus vetoaa seuraavaksi toiseen tutkimatta jättämisen perusteeseen, jonka mukaan komissio laajensi neljännen väitteen kohdetta kannekirjelmässä, koska oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä tämä väite koski vain sekaannusvaaraa käytännön sairaanhoitajan ja yleissairaanhoitajan – josta myös säädetään kyseisen jäsenvaltion oikeudessa –

ammattinimikkeiden välillä; tämä viimeksi mainittu ammatti vastaa direktiivissä 2005/36 tarkoitettua yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan ammattia. Näin ollen kyseinen väite ei sen mukaan koskenut mitenkään kannekirjelmässä esiin tuotua kysymystä siitä, voivatko jäsenvaltiot luoda kaksi rinnastettavissa olevaa ammattia, joista vain yksi kuuluu direktiivin 2005/36 soveltamisalaan.

- 161 Tšekin hallitus täsmentää, että pelkkä väitteen otsikossa oleva viittaus direktiivin säännökseen ei merkitse, että komissio olisi sisällyttänyt siihen kaikki kyseisen säännöksen mahdolliset rikkomiset.
- 162 Tšekin hallitus esittää vielä kolmannen tutkimatta jättämisen perusteen, jonka mukaan neljättä väitettä ei ole muotoiltu johdonmukaisesti ja täsmällisesti muun muassa siksi, että kannekirjelmän 115 kohdassa komissio esittää analyysinsä yhteenvedon vain viittauksella käytännön sairaanhoitajan ammattinimikkeeseen.
- 163 Komissio kiistää nämä tutkimatta jättämisen perusteet.
- 164 Komissio väittää ensimmäisestä tutkimatta jättämisen perusteesta, että oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tavoitteena on antaa asianomaiselle jäsenvaltiolle mahdollisuus noudattaa unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan tai puolustautua tehokkaasti esitettyjä väitteitä vastaan, mutta että tämä ei merkitse sitä, että perustellun lausunnon lausunto-osassa esitettyjen väitteiden ja kannekirjelmässä esitettyjen vaatimusten pitäisi olla täysin yhteneviä, kunhan perustellussa lausunnossa määritettyä oikeudenkäynnin kohdetta ei laajenneta tai muuteta.
- 165 Neljännen väitteen mainitsematta jättäminen perustellun lausunnon lausunto-osassa ja täydentävän perustellun lausunnon lausunto-osassa, johtuu hallinnollisesta virheestä, joka ei vaikuttanut Tšekin puolustautumisoikeuksiin eikä siihen, noudattiko kyseinen jäsenvaltio sille unionin oikeuden nojalla kuuluvia velvollisuuksia.
- 166 Toisesta ja kolmannelta tutkimatta jättämisen perusteesta komissio katsoo, ettei se muuttanut kannekirjelmässä neljännen väitteen sisältöä, koska se oli jo virallisessa huomautuksessa viitannut direktiivin 2005/36 21 artiklan 6 kohtaan, 31 artiklan 3 kohtaan ja 32 artiklaan.
- 167 Komissio katsoo lisäksi ilmoittaneensa jo oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä, ettei tämä direktiivi ollut esteenä sille, etteivät myöskin muut, vähemmän pätevät henkilöt voisi hoitaa tiettyjä sairaanhoitajan ammattiin kuuluvia tehtäviä, edellyttäen, että asianomaisten ammattihenkilöiden koulutuksen ja pätevyyden eri tasoihin ei liity mitään epäselvyyttä.
- 168 Tšekin viranomaiset vetosivat lopuksi vastauksessaan näiden kahden ammatin välisiin eroihin, joten ne olivat ymmärtäneet täysin, että komissio arvosteli näiden kahden ammatin rinnakkaisuutta.
- 169 Tšekin hallitus väittää asiakysymyksen osalta, että neljäs väite on joka tapauksessa perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 170 Tšekin hallituksen esittämistä tutkimatta jättämisen perusteista on todettava, että neljännen väitteen kohdetta todellakin muutettiin kannekirjelmässä.

- 171 Perustellussa lausunnossa neljäs väite nimittäin koski lähinnä Tšekin tasavallan myöntämää käytännön sairaanhoitajan ammattinimikettä ja se perustui siihen, että tämä nimike oli sekoitettavissa yleissairaanhoitajan ammattinimikkeeseen, josta niin ikään säädetään kansallisessa oikeudessa ja joka vastaa direktiivin 2005/36 21 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan ammattia.
- 172 Sitä vastoin kannekirjelmässä neljäs väite koskee lähinnä erillistä kysymystä siitä, onko direktiivin 2005/36 kanssa yhteensopivaa, että Tšekin oikeudessa säädetään tässä direktiivissä tarkoitettulle yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan ammatille rinnakkaisesta ammatista, jonka koulutusvaatimukset ovat alhaisemmat kuin kyseisen direktiivin 31 artiklan 3 kohdassa kyseiselle ammatille asetetut vaatimukset; tämä kysymys edellyttää lisäksi niiden tehtävien vertailevaa ja yksityiskohtaista arviointia, joita näihin kahteen ammattiin Tšekissä kuuluu.
- 173 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 118 kohdassa, komissio ei näin tehdessään vain täsmentänyt neljättä väitettä vaan muutti olennaisesti sen kohdetta.
- 174 Se komission mainitsema seikka, että sen kannekirjelmässä mainittiin samat direktiivin 2005/36 säännökset kuin ne, jotka se oli maininnut oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä, ei voi kyseenalaistaa tätä päätelmää, koska viittaus säännökseen ei yksinään riitä määrittelemään komission esittämää väitettä.
- 175 Neljäs väite on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Viides väite, joka koskee direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanon laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

- 176 Komissio väittää, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan c ja f alakohdan ja osittain e alakohdan mukaisia velvoitteitaan, kun se on asettanut tiettyjen proviisorin ammattiin kuuluvien toimintojen itsenäisen harjoittamisen edellytykseksi lisäkoulutusta sisältävän erikoispätevyyden hankkimisen.
- 177 Komissio muistuttaa, että direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot takaavat proviisoreille, jotka täyttävät kyseisen direktiivin 44 artiklassa vahvistetut ammattipätevyyttä koskevat vaatimukset, oikeuden harjoittaa sen 45 artiklan 2 kohdassa lueteltuja toimintoja, ainoastaan sillä varauksella, että heiltä voidaan tarvittaessa vaatia täydentävää ammattikokemusta.
- 178 Komissio väittää, että Tšekin tasavalta ei ole saattanut viimeksi mainittua säännöstä asianmukaisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä kyseisen direktiivin 45 artiklan 2 kohdan c ja f alakohdassa ja osittain e alakohdassa tarkoitettujen toimintojen osalta, koska Tšekin oikeudessa asetetaan näiden toimintojen itsenäisen harjoittamisen edellytykseksi lain nro 95/2004 11 §:n 7–11 momentissa säädetyn sellaisen lisäerikoispätevyyden hankkimisen, joka koskee farmaseuttiseen teknologiaan liittyvää toimintaa, terveydenhoidon laboratoriotutkimuksia ja analyysimenetelmiä, radiofarmaseuttisia lääkkeitä, apteekkifarmasiaa, kliinistä farmasiaa ja sairaalafarmasiaa.

- 179 Komissio katsoo, että toisin kuin Tšekin hallitus väittää, viidennessä väitteessä tarkoitettut toiminnot vastaavat direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan c ja f alakohdassa ja osittain e alakohdassa tarkoitettuja toimintoja, koska kyseisessä 45 artiklan 2 kohdassa viitataan kaikkiin toimintoihin, joita proviisorit perinteisesti harjoittavat.
- 180 Komissio lisää, että Tšekin tasavallan oikeudellinen järjestelmä on sitäkin epäselvempi, kun terveydenhuoltopalveluista annetun lain 12 §:n 3 momentin c kohdassa säädetään, että jos terveydenhuoltopalveluja tarjotaan farmasian alalla tai proviisorien erikoistumiskoulutuksen aloilla, proviisorin ammatin itsenäisen harjoittamisen edellytyksenä on, että erikoispätevyys on hankittu vähintään yhdeltä proviisorin erikoistumiskoulutuksen alalta.
- 181 Komissio katsoo, että Tšekin hallituksen argumenttia, jonka mukaan direktiivissä 2005/36 ei missään tapauksessa edellytetä sen 45 artiklan 2 kohdassa mainittujen toimintojen itsenäistä harjoittamista, ei voida hyväksyä, koska komission mukaan kyseisessä säännöksessä päinvastoin edellytetään, että proviisoreilla on oltava mahdollisuus harjoittaa kaikkia kyseisiä toimintoja.
- 182 Komissio muistuttaa, että direktiivin 2005/36 III osaston III luvussa tarkoitettujen säänneltyjen ammattien erityinen luonne edellyttää ammattipätevyyden automaattista tunnustamista, joka on yksi kyseisen direktiivin peruseriaatteista ja -tavoitteista.
- 183 Komissio kiistää Tšekin hallituksen väitteen, jonka mukaan erikoispätevyyden saamiseksi vaadittava koulutus voidaan joka tapauksessa korvata täydentävällä ammattikokemuksella direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- 184 Komissio lisää lopuksi, että vaikka katsottaisiin, että lain nro 95/2004 11 §:n 7–11 momentissa ei tarkoiteta direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan c alakohdan f alakohdassa ja osittain e alakohdassa mainittuja toimintoja, Tšekin oikeus ei kuitenkaan ole tältä osin riittävän selkeä ja täsmällinen, koska terveydenhuoltopalveluista annetun lain 12 §:n 3 momentin c kohdassa vaikutetaan edellytettävän pätevyyttä harjoittaa proviisorin ammattia itsenäisesti vähintään yhdellä alalla, jotta proviisoreilla olisi mahdollisuus harjoittaa toimintaa millä tahansa alalla.
- 185 Tšekin hallitus vetoaa viidennen väitteen tutkimatta jättämiseen.
- 186 Tšekin hallitus väittää, että komissio ei ole esittänyt johdonmukaisesti ja täsmällisesti, miltä osin unionin oikeutta väitetään rikotun, eikä se ole yksilöinyt selkeästi oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä, minkä Tšekin oikeuden säännösten se katsoo olevan ristiriidassa direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan kanssa. Erityisesti komission kannekirjelmässä ei enää mainita yleislääketieteen, hammaslääketieteen ja farmasian opinto-ohjelmien sekä käytännön yleislääketieteen koulutusohjelmien vähimmäisvaatimuksista 10.6.2009 annettua asetusta nro 187/2009 (vyhláška č. 187/2009 Sb., o minimálních požadavcích na studijní programy všeobecné lékařství, zubní lékařství, farmacie a na vzdělávací program všeobecné praktické lékařství) (jäljempänä asetusta nro 187/2009), johon se vetosi virallisessa huomautuksessa esittämänsä viidennen väitteen tueksi.
- 187 Tšekin hallitus väittää tältä osin myös, että viidennen väitteen kohdetta on laajennettu.
- 188 Tšekin hallituksen mukaan kannekirjelmän perusteella ei voida myöskään määritellä väitetyn jäsenyysoikeuksien noudattamatta jättämisen laajuutta, koska joissakin sen kohdissa viitataan direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohtaan kokonaisuudessaan ja joissakin kohdissa vain kyseisen säännöksen c, e ja f alakohtaan.

- 189 Tšekin hallitus lisää, että pelkkä direktiivin säännöksen sanamuotoon tehty viittaus ei riitä, jotta väite olisi esitetty selkeästi, ja että komission on ilmoitettava jo oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa ne konkreettiset syyt ja perustelut, joihin se perustaa arviointinsa.
- 190 Komissio kiistää nämä tutkimatta jättämisen perusteet.
- 191 Komissio väittää, että se arvosteli jo virallisessa huomautuksessa Tšekin tasavaltaa siitä, ettei tämä ollut saattanut direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohtaa riittävän selkeästi ja täsmällisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä, ja että se viittasi perustellussa lausunnossa lakiin nro 95/2004 Tšekin tasavallan virallisesta huomautuksesta esittämien huomautusten johdosta.
- 192 Komissio toteaa, että laki nro 95/2004 oli joka tapauksessa myös keskustelujen kohteena heti oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn alussa ja että on virheellistä väittää, että virallisessa huomautuksessa viitattiin vain asetukseen nro 187/2009.
- 193 Komissio lisää, että Tšekin virallisesta huomautuksesta esittämien huomautusten jälkeen se rajasi lopulta perustellussa lausunnossa viidennen väitteen siten, että se koski direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan c ja f alakohtaa ja osittain e alakohtaa ja ettei tämän väitteen laajuutta muutettu kannekirjelmässä.
- 194 Tšekin hallitus väittää myös, että viides väite on joka tapauksessa perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 195 Tšekin hallituksen esittämistä tutkimatta jättämisen perusteista on todettava, että komissio viittasi virallisessa huomautuksessa direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan noudattamatta jättämiseen lähinnä sillä perusteella, että asetuksella nro 187/2009 ”ei [ollut] lainkaan saatettu” kyseisen 45 artiklan 2 kohdan c, f ja h–j alakohtaa ”osaksi kansallista oikeusjärjestystä” ja että kyseisellä asetuksella saatettiin mainitun säännöksen e alakohta ”puutteellisesti” osaksi kansallista oikeusjärjestystä.
- 196 Komissio viittasi perustellussa lausunnossa sitä vastoin lain nro 95/2004 11 §:ssä säädettyihin erikoistumiskoulutusta koskeviin vaatimuksiin, joita tiettyjen, direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan c ja f alakohdassa ja osittain sen e alakohdassa säädettyjen proviisorin ammattiin kuuluvien toimintojen itsenäiseltä harjoittamiselta edellytettiin ja väitti, etteivät nämä vaatimukset ole kyseisen 45 artiklan 2 kohdan mukaisia.
- 197 Täydentävässä perustellussa lausunnossa komissio viittasi uudelleen kyseisiin vaatimuksiin mutta väitti, ettei Tšekin tasavalta ollut noudattanut direktiivin 2005/36 45 artiklan 3 kohdan mukaisia velvoitteitaan.
- 198 Tästä seuraa, että viidennen väitteen kohdetta muutettiin virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon välissä siten, että esiin nostettiin uusia kysymyksiä, kuten kysymys siitä, onko direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohtaa tarkoitus soveltaa tyhjentävästi kaikkiin proviisorin toimintoihin vai sallitaanko tässä säännöksessä se, että jäsenvaltiot asettavat muita kuin siinä nimenomaisesti tarkoitettuja toimintoja varten lisävaatimuksia, ja mahdollisesti, kuuluvatko toiminnot, joihin sovelletaan lain nro 95/2004 11 §:n 7–11 momentissa säädettyä erikoispätevyyttä koskevaa vaatimusta, kyseisen direktiivin 45 artiklan 2 kohdan c ja f alakohdassa ja osittain e alakohdassa tarkoitettuihin toimintoihin vai eivät.

- 199 Näin ollen nämä uudet kysymykset koskevat seikkoja, jotka ovat olennaisesti erilaisia kuin kysymys siitä, onko direktiivin 2005/36 mainittu säännös saatettu osaksi Tšekin kansallista oikeusjärjestystä.
- 200 Viides väite on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Kuudes väite, joka koskee direktiivin 2005/36 45 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanon laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

- 201 Komissio väittää, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 45 artiklan 3 kohdan mukaisia velvoitteitaan; kyseinen säännös koskee edellytyksiä sille, että vaadittu täydentävä ammattikokemus tunnustetaan proviisoreille vastaanottavassa jäsenvaltiossa.
- 202 Komissio toteaa aluksi, että direktiivin 2005/36 45 artiklan 3 kohtaa on luettava sen 45 artiklan 2 kohdan valossa, jossa säädetään, että jäsenvaltiot voivat asettaa proviisoreille täydentävää ammattikokemusta koskevan vaatimuksen.
- 203 Komissio viittaa seuraavaksi, kuten se teki viidennen väitteen yhteydessä, lain nro 95/2004 11 §:ään, jonka 1 momentin a kohdassa asetetaan tiettyjen proviisorille kuuluvien toimintojen itsenäisen harjoittamisen edellytykseksi täydentävä erikoiskoulutus tai jonka 1 momentin b kohdassa edellytykseksi asetetaan sen hankkiminen, mitä Tšekin tasavalta pitää täydentävänä ammattikokemuksena, mutta joka käytännössä edellyttää sellaisen koulutusohjelman suorittamista, johon on mahdollista osallistua vain hyväksytyssä oppilaitoksessa, joka myöntää hakijalle todistuksen koulutuksen suorittamisesta.
- 204 Näin ollen komissio katsoo, että kyseisen 11 §:n 1 momentin a kohdassa säädetty erityistä täydennyskoulutusta koskeva vaatimus ei ole yhteensopiva direktiivin 2005/36 kanssa samoista syistä, jotka on esitetty viidennen väitteen yhteydessä.
- 205 Komissio katsoo lain nro 95/2004 11 §:n 1 momentin b kohdasta, että sitä voidaan tulkita kahdella tavalla.
- 206 Sitä voidaan tulkita siten, että siinä otetaan käyttöön vaihtoehtoinen koulutusohjelma lain nro 95/2004 11 §:n 1 momentin a kohdassa mainittujen, viidennessä väitteessä kyseessä olevien erikoispätevyysien suorittamiseksi, minkä Tšekin tasavalta on sitä paitsi vahvistanut. Tällaisessa tapauksessa kyseisen lain 11 §:n 1 momentin b kohta olisi ristiriidassa direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan kanssa samoista syistä, jotka on esitetty viidennen väitteen yhteydessä.
- 207 Toinen mahdollinen tulkinta on, että lain nro 95/2004 11 §:n 1 momentin b kohdassa asetetaan direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu ammattikokemusta koskeva vaatimus. Koska Tšekin oikeudessa säädetään lisäksi sellaisen koulutusohjelman suorittamisesta, joka voidaan suorittaa vain hyväksytyssä oppilaitoksessa ja josta on myönnettävä todistus, kyseisen 11 §:n 1 momentin b kohdan sisältö ylittää komission mukaan sen, mitä kyseisen 45 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään.

- 208 Komissio katsoo, että lain nro 95/2004 28a §:llä, johon Tšekin hallitus vetoaa, luettuna yhdessä sen 11 §:n 1 momentin b kohdan kanssa, ylitetään pelkkä työkokemuksen keston tunnustaminen.
- 209 Tšekin hallitus väittää, että Tšekin oikeudessa säädetyt proviisorien erityispätevyyttä koskevat vaatimukset eivät kuulu direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan, koska kyseessä olevat toiminnot eivät kuulu kyseisen säännöksen soveltamisalaan ja koska näin ollen nämä vaatimukset eivät kuulu myöskään kyseisen direktiivin 45 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan.
- 210 Tšekin hallitus lisää, ettei tätä viimeksi mainittua säännöstä ole sitä paitsi aiheellista saattaa jäsenvaltiossa osaksi kansallista oikeusjärjestystä silloin, kun jäsenvaltiossa ei säädetä mainitun direktiivin 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua täydentävää ammattikokemusta koskevan vaatimuksen soveltamisesta.
- 211 Joka tapauksessa ja riippumatta direktiivin 2005/36 45 artiklan 2 kohdan soveltamisalaa koskevista kysymyksistä lain nro 95/2004 28a §:n 5 momentin sanamuodossa toistetaan Tšekin hallituksen mukaan sanatarkasti kyseisen direktiivin 45 artiklan 3 kohta, kun kyseisessä momentissa säädetään, että "[lain nro 95/2008] 11 §:n 1 momentin b kohdassa tarkoitettua täydentävän ammattikokemuksen tapauksessa ministeriö tunnustaa automaattisesti todistukseksi hankitusta pätevydestä jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten antaman todistuksen, joka osoittaa, että asianomainen henkilö on hoitanut mainittuja tehtäviä samanpituisen jakson ajan kotijäsenvaltiossa".
- 212 Jos komissio katsoo, että kansallista oikeutta voidaan tulkita usealla tavalla, sen on osoitettava, että käytännössä kansallista oikeutta sovelletaan tavalla, joka on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 213 Direktiivin 2005/36 45 artiklan 3 kohdassa säädetään, että "jos jäsenvaltiossa vaaditaan, että proviisorin toiminnan harjoittamisen aloittamista tai harjoittamista varten on – – muodollista pätevyyttä osoittavan asiakirjan lisäksi oltava täydentävä ammattikokemus, tällaisen jäsenvaltion on hyväksyttävä riittäväksi todisteeksi kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, joka osoittaa, että henkilö on hoitanut mainittuja tehtäviä samanpituisen ajan kotijäsenvaltiossa".
- 214 Kuten komissio on todennut, direktiivin 2005/36 45 artiklan 3 kohtaa on luettava sen 45 artiklan 2 kohdan valossa; kyseisen 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat edellyttää kyseisessä säännöksessä tarkoitettua toiminnan harjoittamiseen ryhtymiseltä täydentävää ammattikokemusta. Kyseisen 45 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua vaatimusta siitä, että vastaanottava jäsenvaltio tunnustaa lähtöjäsenvaltiossa hankitun täydentävän ammattikokemuksen, sovelletaan nimittäin vain kyseisen 45 artiklan 2 kohdassa mainittuihin toimintoihin.
- 215 Käsiteltävässä asiassa Tšekin hallitus vetoaa lain nro 95/2004 28a §:n 5 momenttiin, jossa säädetään, että "[tämän lain] 11 §:n 1 momentin b kohdassa tarkoitettua täydentävän ammattikokemuksen tapauksessa ministeriö tunnustaa automaattisesti todistukseksi hankitusta pätevydestä jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten antaman todistuksen, joka osoittaa, että asianomainen henkilö on hoitanut mainittuja tehtäviä samanpituisen ajan kotijäsenvaltiossa".

- 216 Lain nro 95/2004 11 §:n 1 momentin b kohdassa viitataan kuitenkin ”[täydentävän ammattikokemuksen hankkimiseen] asiaankuuluvan koulutusohjelman mukaisesti asianomaisen alan erikoistumiskoulutuksen suorittamiseen tai täydentävän ammattikokemuksen hankkimiseen hyväksytyssä laitoksessa, joka myöntää hakijalle tästä todistuksen”.
- 217 Näin ollen sen määrittämiseksi, asetetaanko lain nro 95/2004 28a §:n 5 momentissa, luettuna yhdessä kyseisen lain 11 §:n 1 momentin b kohdan kanssa, lisäedellytys direktiivin 2005/36 45 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun täydentävää ammattikokemusta koskevan edellytyksen rinnalle, on ensin tutkittava, koskevatko nämä Tšekin oikeuden säännökset kyseisen direktiivin 45 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvia proviisorin toimintoja. Tämä kysymys kuuluu kuitenkin viidenteen väitteeseen, joka on jätetty tutkimatta, koska – kuten tämän tuomion 198 kohdassa on todettu – komissio muutti viidennen väitteen kohdetta ja nosti esiin uusia kysymyksiä virallisen huomautuksen ja perustellun lausunnon välisessä vaiheessa. Koska Tšekin tasavallan puolustautumisoikeuksia ei ole kunnioitettu oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä kyseisen viidennen vaatimuksen osalta, unionin tuomioistuin ei näin ollen voi suorittaa tällaista tutkintaa myöskään kuudennen väitteen yhteydessä.
- 218 Kuudes väite on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Seitsemäs väite, joka koskee direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä sen liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdan kanssa, täytäntöönpanon laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

- 219 Komissio väittää, että Tšekin hallitus ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä sen liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdan kanssa, mukaisia velvoitteitaan siltä osin kuin on kyse kotijäsenvaltiolle asetetusta velvollisuudesta toimittaa enintään kahden kuukauden kuluessa näissä säännöksissä tarkoitetut asiakirjat, joiden toimittamista vastaanottava jäsenvaltio voi vaatia hakijalta säännellyn ammatin harjoittamiseen ryhtymiseksi. Nämä asiakirjat koskevat yhtäältä hakijan hyvää mainetta ja nuhteettomuutta, sitä, ettei hän ole tehnyt konkurssia, tai todistetta siitä, ettei häntä ole väliaikaisesti tai pysyvästi kielletty harjoittamasta kyseistä ammattia vakavan ammatillisen väärinkäytöksen tai rikoksen vuoksi, ja toisaalta hakijan fyysistä tai henkistä terveyttä.
- 220 Komissio väittää, että kansallisen oikeuden säännökset, joihin Tšekin viranomaiset ovat vedonneet, eivät ole riittävät direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdan kanssa, asianmukaista täytäntöönpanoa varten.
- 221 Erityisesti hallintomenettelylain 71 §:n 1 ja 3 momentti ja 154 §, joihin Tšekin viranomaiset ovat vedonneet, ovat liian yleisiä sekä liian epäselviä ja epätäsmällisiä, jotta niillä voitaisiin taata hakijalle tällainen oikeus. Hallintomenettelylain 154 §:ssä, joka koskee todistuksen antamista hallintoviranomaisessa, ei myöskään viitata nimenomaisesti 71 §:ssä toimittamista varten säädettyyn määräaikaan, koska siinä säädetään, että viimeksi mainittu on otettava huomioon ”asianmukaisella tavalla” ja vain, jos sen soveltaminen ”osoittautuu tarpeelliseksi”.

- 222 Ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 33 §:n 1 momentti, jossa asetetaan määräaika jäsenvaltioiden viranomaisten väliselle viestinnälle, ei myöskään ole riittävän selkeä ja täsmällinen asianomaisten oikeuksien varmistamiseksi. Lisäksi siinä sallitaan siinä säädetyn yhden kuukauden määräajan ylittäminen ilman ajallista rajoitusta.
- 223 Kyseinen säännös koskee myös vain asiakirjojen toimittamista jäsenvaltioiden välillä, kun taas seitsemännen väitteen kohteena olevan kahden kuukauden määräajan noudattaminen koskee lähtökohtaisesti hakijan, joka haluaa harjoittaa ammattia toisessa jäsenvaltiossa, ja hänen kotijäsenvaltionsa välistä suhdetta. Komissio väittää tältä osin, että direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdassa ei mainita nimenomaisesti minkäänlaista jäsenvaltioiden viranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä pyydettyjen asiakirjojen osalta, koska tällaisesta yhteistyöstä säädetään nimenomaisesti, jos on olemassa perusteltuja epäilyjä, vain kyseisen artiklan 2, 3 ja 3 a kohdassa. Näin ollen komissio katsoo, että vastaanottavan jäsenvaltion on ensin pyydettävä kyseisiä asiakirjoja suoraan hakijalta, jolla on oltava tätä varten mahdollisuus saada ne kotijäsenvaltion viranomaisilta tätä varten säädetystä kahden kuukauden määräajassa.
- 224 Komissio muistuttaa, että vaikka jäsenvaltiot voivat valita muodon ja keinot, joilla direktiivit saatetaan osaksi kansallista oikeusjärjestystä, on joka tapauksessa välttämätöntä, että kansallisessa oikeudessa taataan se, että kansalliset viranomaiset soveltavat niitä täysimääräisesti, ja että kyseessä oleva oikeudellinen tilanne on riittävän selkeä ja täsmällinen.
- 225 Tšekin hallituksen vastineessaan esittämistä väitteistä, joiden mukaan kyseiset asiakirjat voidaan käytännössä saada muilla keinoilla, komissio muistuttaa olevansa suurella määrällä riippuvainen asianomaisten jäsenvaltion toimittamista tiedoista, jotta se voi valvoa direktiivin tosiasiallista täytäntöönpanoa, ja että kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle toteutetut toimenpiteet. Näin ei kuitenkaan ole tehty edellä mainittujen uusien toimenpiteiden osalta.
- 226 Komissio katsoo myös, että direktiivin 2005/36 63 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus viitata kyseiseen direktiiviin säännöksissä, jotka annetaan sen saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä.
- 227 Komissio päätelee tästä, että seitsemäs väite on perusteltu Tšekin hallituksen esittämistä täydentävistä huomautuksista huolimatta.
- 228 Komissio katsoo lisäksi joka tapauksessa, että siltä osin kuin on kyse näytöstä hakijan hyvästä maineesta ja siitä, ettei hän ole tehnyt konkurssia, eli näytöstä, johon Tšekin hallitus viittaa vastineessaan, kyseinen hallitus ei ole osoittanut, että kaikki ammatinharjoittajat, erityisesti palkatut työntekijät, on merkitty kaupparekisteriin, ja että mahdollisuus pyytää asiakirjoja sähköisesti on sellaisenaan riittävä, koska kaikilla henkilöillä ei välttämättä ole aineellista mahdollisuutta käyttää tätä mahdollisuutta.
- 229 Näin ollen komissio katsoo, että seitsemäs väite on perusteltu ainakin siltä osin kuin se koskee direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja asiakirjoja.
- 230 Tšekin hallitus väittää, että seitsemäs väite on jätettävä tutkimatta, koska komissio ei ole maininnut kannekirjelmässä direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohtaa ja koska kyseisessä säännöksessä ei joka tapauksessa säädetä, että kotijäsenvaltion viranomaisten on toimitettava kyseisen direktiivin liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdassa luetellut asiakirjat tiettyssä määräajassa. Tšekin hallitus väittää vastauksessaan, että tämä tutkimatta jättämisen peruste ei perustu siihen, että komissio ei ole muistuttanut direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdan

- sanamuodosta, vaan siihen, ettei kyseinen toimielin ole selittänyt sen rikkomisen ulottuvuutta, josta jäsenvaltiota arvostellaan kyseisen säännöksen perusteella, koska kyseisessä säännöksessä ei säädetä väitteen kohteena olevasta määräajasta.
- 231 Komissio väittää, että kyseinen tutkimatta jättämisen peruste on vailla perustetta, koska unionin oikeuden säännösten, joiden rikkomiseen on vedottu, lainaaminen sanasta sanaan ei voi olla väitteen tutkittavaksi ottamisen edellytys. Lisäksi seitsemännessä väitteessä viitataan direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdan sisältöön, ja se koskee joka tapauksessa myös direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohtaa, joissa säädetään tässä väitteessä kyseessä olevasta kahden kuukauden määräajasta.
- 232 Tšekin hallitus katsoo toissijaisesti, että seitsemäs väite on perusteeton.
- 233 Tšekin hallitus väittää, että direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdassa ei täsmennetä, ketä henkilöä kahden kuukauden määräaika koskee eli kenelle kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava kyseiset asiakirjat tässä määräajassa.
- 234 Tšekin oikeudessa taataan sen mukaan joka tapauksessa, että nämä asiakirjat toimitetaan kahden kuukauden kuluessa sekä henkilölle, joka on pyytänyt niitä kotijäsenvaltiolta, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tämä on välittänyt pyynnön.
- 235 Näin ollen silloin, kun asianomainen henkilö pyytää Tšekin viranomaisia toimittamaan kyseiset asiakirjat, sovelletaan hallintomenettelylain 154 §:ää, yhdessä kyseisen lain 71 §:n 1–3 momentin kanssa, ja siinä asetetaan Tšekin hallintoviranomaiselle velvollisuus tehdä päätös tai antaa todistus viipymättä ja viimeistään 30 päivän määräajassa, jota voidaan pidentää 30 päivällä.
- 236 Direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettut asiakirjat, jotka koskevat hyvää mainetta tai nuhteettomuutta taikka sitä, ettei henkilö on tehnyt konkurssia, voidaan Tšekin hallituksen mukaan saada myös kaupparekisteriotteen avulla, jolloin ne annetaan sovellettavan oikeuden nojalla asianomaisen pyynnöstä.
- 237 Lisäksi se, ettei ammatin harjoittamista ole kielletty väliaikaisesti tai pysyvästi, voidaan Tšekin hallituksen mukaan osoittaa rikosrekisteriotteella, joka myös annetaan asianomaisen henkilön pyynnöstä.
- 238 Ote kaupparekisteristä tai rikosrekistä voidaan Tšekin hallituksen mukaan saada myös sähköisesti asianomaisen julkishallinnon portaalista.
- 239 Direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen hakijan fyysistä tai psyykkistä terveyttä koskevien asiakirjojen antamiseen sovelletaan Tšekin hallituksen mukaan erityisistä terveydenhuoltopalveluista 6.11.2011 annettua lakia nro 373/2011 (zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách). Kyseisen lain 43 §:n 1 momentin a kohdassa edellytetään kuitenkin, että lääketieteellistä asiantuntijalausuntoa koskeva asiakirja annetaan kymmenen työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.
- 240 Sekä Tšekin yleisessä hallinto-oikeudessa että Tšekin oikeuden erityisillä säännöksillä voidaan Tšekin hallituksen mukaan siten taata, että asianomainen henkilö saa kyseiset asiakirjat huomattavasti lyhyemmässä ajassa kuin mitä edellytetään direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdassa, luettuna yhdessä sen liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdan kanssa.

- 241 Lisäksi jos vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen pyytää kyseisiä asiakirjoja suoraan kotijäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta, näiden on Tšekin hallituksen mukaan toimitettava nämä asiakirjat mahdollisimman nopeasti ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain 33 §:n 1 momentin mukaisesti.
- 242 Lopuksi Tšekin hallitus katsoo, että asian kannalta merkitykselliset Tšekin oikeuden säännökset ovat riittävän selkeitä ja täsmällisiä.
- 243 Vastauksessaan Tšekin hallitus kiistää komission väitteet siitä, ettei se noudattanut velvollisuutta toimittaa selkeitä ja täsmällisiä tietoja täytäntöönpanotoimenpiteistä ilmoittamisen yhteydessä, ja lisää, että direktiivin 2005/36 63 artiklan rikkominen ei ole tämän menettelyn kohteena.
- 244 Tšekin hallitus täsmentää myös, että kun henkilöitä ei ole merkitty kansalliseen kaupparekisteriin, he voivat osoittaa hyvän maineensa ja sen, ettei heitä vastaan ole aloitettu konkurssimenettelyä, myös maksukyvyttömyysrekisteriotteella, joka annetaan heille heidän hakemuksestaan, kun hakemus jätetään kyseisen rekisterin hallinnoijalle tai muille palveluntarjoajille tai tehdään internetissä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 245 Ensinnäkin on hylättävä Tšekin hallituksen esittämä tutkimatta jättämisen peruste, jonka mukaan seitsemäs väite on epätasällinen siltä osin kuin se koskee direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohtaa, koska kyseisessä säännöksessä ei säädetä kahden kuukauden määräajasta tämän väitteen kohteena olevien asianomaisten asiakirjojen toimittamiselle.
- 246 Kuten tämän väitteen sanamuodosta ilmenee, kyseistä säännöstä on luettava yhdessä mainitun direktiivin liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdan kanssa, joihin siinä nimenomaisesti viitataan niiden asiakirjojen ja todistusten määrittämiseksi, joita vastaanottava jäsenvaltio voi hakijalta vaatia, ja joissa säädetään kahden kuukauden määräajasta, jonka kuluessa kotijäsenvaltion on toimitettava nämä asiakirjat ja todistukset.
- 247 Toiseksi siitä kysymyksestä, onko tämä määräaika saatettu asianmukaisesti osaksi Tšekin kansallista oikeusjärjestystä, on todettava, että vastineesta ilmenee, että näin on sekä yleisen hallinto-oikeuden sääntöjen että tällaisten asiakirjojen hankkimiseen sovellettavien erityisten säännösten perusteella.
- 248 Tältä osin on aluksi todettava, että – toisin kuin Tšekin hallitus väittää – direktiivin 2005/36 50 artiklan sanamuodosta ja rakenteesta seuraa, että ensisijaisesti ja lähtökohtaisesti on asianomaisten henkilön tehtävänä pyytää kyseisiä asiakirjoja kotijäsenvaltion viranomaisilta.
- 249 On nimittäin todettava, että toisin kuin direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdassa, kyseisen artiklan 2, 3 ja 3 a kohdassa viitataan nimenomaisesti tapauksiin, joissa vastaanottava jäsenvaltio pyytää tietoja toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta.
- 250 Tšekin hallituksen mainitsemista Tšekin oikeuden säännöksistä ilmenee, että siinä tapauksessa, että asianomainen henkilö pyytää Tšekin viranomaisilta jotakin direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettua asiakirjaa, on sovellettava yleisen hallinto-oikeuden säännöksiä eli hallintomenettelylain 154 §:ää, luettuna yhdessä kyseisen lain

71 §:n 1–3 momentin kanssa, joissa hallinnolle asetetaan velvollisuus tehdä päätös viipymättä tai, jos tämä ei ole mahdollista, viimeistään 30 päivän kuluessa menettelyn aloittamisesta, ja tätä määräaikaa voidaan tietyissä olosuhteissa jatkaa.

- 251 Komissio huomauttaa kuitenkin perustellusti, että nämä säännökset ovat epätasällisiä.
- 252 Hallintomenettelylain 154 §:ssä nimittäin säädetään, että jos tällainen pyyntö esitetään, kyseisen lain 71 §:n säännöksiä on noudatettava asianmukaisella tavalla ja jos niiden soveltaminen osoittautuu tarpeelliseksi, mikä merkitsee tiettyä epävarmuutta siitä, mitkä ovat kyseisessä 71 §:ssä säädetyn määräajan soveltamisen edellytykset.
- 253 Tästä seuraa, että kyseisillä säännöksillä ei vaikuteta saatettaneen riittävän selkeästi ja täsmällisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä vaatimusta, jonka mukaan kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on noudatettava kahden kuukauden määräaika siinä tapauksessa, että joku henkilö pyytää jotakin direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettua asiakirjaa.
- 254 Tšekin hallitus vetoaa vastineessaan kuitenkin myös muiden kansallisen oikeuden toimenpiteiden ja sääntöjen soveltamiseen ja erityisesti siihen, että asianomaisella henkilöllä on mahdollisuus saada direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu todistus hyvästä maineesta tai nuhteettomuudesta taikka siitä, ettei hän ole tehnyt konkurssia, pyytämällä ote kansallisesta kaupparekisteristä tai rikosrekisteristä, jolloin tällainen asiakirja on annettava pyynnöstä tai oltava saatavilla internetissä. Kyseinen hallitus selittää tältä osin, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat asianomaisen asiakirjan hakemuksen tekemisen hetkellä ja että jos hakemus tehdään verkossa, asianomainen voi ladata asiakirjan suoraan.
- 255 Kyseisen direktiivin liitteessä VII olevan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetun hakijan fyysistä tai psyykkistä terveyttä koskevan asiakirjan osalta Tšekin hallitus viittaa erityisistä terveydenhuoltopalveluista annettuun lakiin nro 373/2011, jonka 43 §:n 1 momentin a kohdassa säädetään sen mukaan lääketieteellisen asiantuntijalausannon toimittamisesta kymmenen työpäivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.
- 256 Komissio väittää, että nämä kansallisen oikeuden säännökset ovat täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka Tšekin tasavalta on jättänyt ilmoittamatta, joten Tšekin hallitus ei voi vedota niihin. Se lisää, että direktiivin 2005/36 63 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille myös velvollisuus viitata kyseiseen direktiiviin säännöksissä, joilla se saatetaan osaksi kansallista oikeusjärjestystä.
- 257 Komissio väittää myös yhtäältä, että henkilöitä, jotka ovat palkattuja työntekijöitä, ei ole merkitty kaupparekisteriin, ja toisaalta, että mahdollisuus pyytää asiakirjoja sähköisesti on riittämätön, koska se ei ole kaikkien käytettävissä.
- 258 Tšekin hallitus vastaa, että kyseiset tiedot voidaan antaa muiden yleisölle tiedottamista varten perustettujen järjestelmien välityksellä ja että internet ei ole ainoa tapa hankkia niitä.
- 259 Näistä uusista argumenteista on muistutettava aluksi, että jäsenvaltioiden on SEU 4 artiklan 3 kohdan perusteella autettava komissiota tämän tehtävän täyttämiseksi, joka koostuu SEU 17 artiklan 1 kohdan mukaan muun muassa EUT-sopimuksen määräysten sekä toimielinten sen nojalla antamien säännösten soveltamisen valvonnasta. Kun on kyse sen varmistamisesta, että kansallisia säännöksiä, joilla on tarkoitus varmistaa direktiivin tehokas täytäntöönpano, sovelletaan asianmukaisesti käytännössä, on erityisesti otettava huomioon, että

komissio, jolla ei ole omia tutkintavaltuuksia tällä alalla, on suuressa määrin riippuvainen tiedoista, joita mahdolliset kantelijat sekä asianomainen jäsenvaltio toimittavat (tuomio 2.9.2021, komissio v. Ruotsi (Jätevedenpuhdistamot), C-22/20, EU:C:2021:669, 144 kohta).

- 260 SEUT 258 artiklaan perustuvaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaan menettelyyn liittyvää todistustaakkaa koskevan vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komission on kuitenkin myös näytettävä toteen väitteensä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä. Sen on esitettävä unionin tuomioistuimelle tarvittavat tiedot, jotta tämä voi tarkistaa, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, eikä komissio voi tällöin nojautua minkäänlaisiin olettimiin (tuomio 2.9.2021, komissio v. Ruotsi (Jätevedenpuhdistamot), C-22/20, EU:C:2021:669, 143 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 261 Käsiteltävässä asiassa komission vastauskirjelmässään esittämien väitteiden perusteella ei kuitenkaan voida riittävällä tavalla osoittaa, miksi ne kansallisen oikeuden toimenpiteet ja säännöt, joihin Tšekin hallitus on vedonnut vastineessaan, josta ilmenee, että ne olivat sovellettavissa ennen perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymistä, eivät olisi riittäviä direktiivin 2005/36 liitteessä VII olevan 1 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettujen asiakirjojen toimittamiselle asetettua kahden kuukauden määräajan asianmukaista täytäntöönpanoa varten.
- 262 Seitsemäs väite on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Kahdeksas väite, joka koskee direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdan täytäntöönpanon laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

- 263 Komissio väittää, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan siltä osin kuin siinä säädetään, että vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on kuukausi aikaa ilmoittaa vastaanottaneensa ammattipätevyyden tunnustamista koskevan hakemuksen ja mahdollisista puuttuvista asiakirjoista hakijalle.
- 264 Komissio katsoo, ettei direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdan saattaminen osaksi Tšekin oikeusjärjestystä ole riittävän selkeä ja täsmällinen.
- 265 Erityisesti hallintomenettelylain 45 §:n 2 momentissa ei anneta hakijalle erityistä oikeutta saada tietystä määräajassa tietoa mahdollisesti puuttuvista asiakirjoista.
- 266 Tämän lain 47 §:n 1 momentissa säädetään vain velvollisuudesta ilmoittaa asianomaiselle henkilölle viipymättä hänen hakemuksensa johdosta aloitettavasta menettelystä.
- 267 Kyseisen lain 71 §:n 1 ja 3 momentin mukaan asianomainen hallintoviranomainen voi tehdä päätöksensä siinä säädetyn yhden kuukauden määräajan päätyttyä.
- 268 Tšekin hallitus väittää, ettei kahdeksas väite ole perusteltu, koska Tšekin oikeudessa säädetään velvollisuudesta ilmoittaa asianomaiselle henkilölle menettelyn aloittamisesta kuukauden kuluessa ja velvollisuudesta ilmoittaa asiakirjojen vastaanottamisesta direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

- 269 Tšekin hallitus väittää, että hallintomenettelylain 47 §:n 1 momentin mukaan asianomaisen hallintoviranomaisen on ilmoitettava viipymättä kaikille menettelyn osapuolille menettelyn aloittamisesta, mikä sen mukaan merkitsee, että käytännössä tämä määräaika on vain joitakin päiviä, kuten tšekkiläiset tuomioistuimet ovat vahvistaneet.
- 270 Puuttuvia asiakirjoja koskevien tietojen osalta Tšekin hallitus lisää, että hallintolainkäyttölain 45 §:n 2 momentin mukaan asianomainen hallintoviranomainen avustaa hakijaa hänen hakemuksensa mahdollisten puutteiden korjaamisessa ja myöntää hänelle tätä varten kohtuullisen ajan.
- 271 Tšekin hallitus väittää myös, että hallintomenettelylain 6 §:n 1 momentissa asetetaan kyseiselle hallintoviranomaiselle velvollisuus käsitellä kyseessä oleva asia ilman aiheetonta viivytystä.
- 272 Tšekin hallitus toteaa lisäksi, että hallintomenettelylain 71 §:n 1 momentin mukaan kyseisen hallintoviranomaisen on tehtävä päätös viipymättä tai, jos se ei ole mahdollista, 30 päivän kuluessa.
- 273 Tšekin hallitus katsoo näin ollen, että hallintomenettelylain rakenteesta seuraa, että hakijalle on ilmoitettava hänen hakemuksensa mahdollisista puutteista hyvissä ajoin ennen direktiivin 2005/36 50 artiklan 1 kohdassa säädetyn yhden kuukauden määräajan päättymistä.
- 274 Tšekin hallitus lisää, että toisin kuin komissio väittää, asiaa koskevat kansalliset säännökset ovat selkeät ja kyseisen direktiivin mukaiset ja että kyseisen toimielimen on joka tapauksessa osoitettava, että Tšekin oikeutta sovelletaan käytännössä tavalla, joka on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa.
- 275 Tšekin hallitus muistuttaa myös, että jäsenvaltio ei ole velvollinen nimenomaisesti sisällyttämään direktiivin säännöksiä kansalliseen oikeusjärjestykseensä, jotta se saatettaisiin asianmukaisesti osaksi sitä, ja että yleinen oikeustila voi olla riittävä.
- 276 Tšekin hallitus väittää lopuksi, ettei sen tietoon ole kantautunut mitään tähän liittyviä käytännön vaikeuksia.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 277 Direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdassa asetetaan vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle yhden kuukauden määräaika, jossa sen on ilmoitettava, että se on vastaanottanut ammattipätevyyden tunnustamista koskevan hakemuksen, ja jossa sen on ilmoitettava hakijalle hakemuksen mahdollisista puutteista.
- 278 Säännöksissä, joihin Tšekin hallitus vetoaa, ei kuitenkaan säädetä tällaisesta.
- 279 Erityisesti yleisen hallinto-oikeuden säännöistä, joihin Tšekin hallitus on vedonnut, on todettava, että hallintomenettelylain 71 §:llä, jonka mukaan Tšekin viranomaisten on tehtävä päätös viipymättä ja viimeistään hakemuksesta alkavassa 30 päivän määräajassa, jota voidaan tietyissä olosuhteissa jatkaa, ei saateta osaksi kansallista oikeusjärjestystä direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdasta johtuvia velvoitteita, koska siinä ei viitata velvollisuuteen ilmoittaa hakemuksen vastaanottamisesta eikä velvollisuuteen ilmoittaa mahdollisesti puuttuvista asiakirjoista. Lisäksi ja joka tapauksessa kyseisessä 71 §:ssä annetaan hallinnolle mahdollisuus lausua hakemuksesta määräajassa, jonka kesto voi olla enemmän kuin yhden kuukauden.

- 280 Hallintomenettelylain 45 §:n 2 momentti, jonka mukaan hallintoviranomaisen on autettava hakijaa korjaamaan hakemuksensa puutteet ja annettava hänelle tätä varten kohtuullinen määräaika, ei myöskään voi riittää direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdan täsmällisten vaatimusten saattamiseksi tältä osin täysimääräisesti osaksi kansallista oikeusjärjestystä.
- 281 Sama koskee hallintomenettelylain 6 §:n 1 momenttia, jonka mukaan hallinnon on käsiteltävä hakemus ilman aiheetonta viivytystä, ja kyseisen lain 47 §:n 1 momenttia, jonka mukaan hallintoviranomaisen on ilmoitettava menettelyn aloittamisesta viipymättä kaikille sen tiedossa oleville osallistujille, koska nämä säännökset eivät myöskään vastaa direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdassa asetettuja täsmällisiä vaatimuksia.
- 282 Lopuksi on todettava, että Tšekin hallituksen väitteellä, jonka mukaan käytännössä Tšekin oikeus ei aiheuta vaikeuksia, ei voida – kuten tämän tuomion 148 kohdassa todetaan – korjata näin todettua riittävän selkeän ja täsmällisen täytäntöönpanon puuttumista.
- 283 Näin ollen on todettava, että Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 mukaisia velvoitteitaan, kun se ei ole kyseisen direktiivin 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti antanut tarvittavia säännöksiä, jotta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella olisi kuukausi aikaa ilmoittaa ammattipätevyyden tunnustamista koskevan hakemuksen vastaanottamisesta ja mahdollisista puuttuvista asiakirjoista hakijalle.
- 284 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei Tšekin tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 2005/36 mukaisia velvoitteitaan, kun se ei ole antanut
- direktiivin 2005/36 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdan mukaisesti tarvittavia säännöksiä, jotta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset määrittävät sopeutumisaikaa suorittavien tai kelpoisuuskokeeseen valmistautuvien henkilöiden aseman
 - direktiivin 2005/36 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarvittavia säännöksiä, jotta eläinlääkäreillä ja arkkitehdeilla olisi mahdollisuus suorittaa palveluja palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä
 - direktiivin 2005/36 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti tarvittavia säännöksiä, jotta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on kuukausi aikaa ilmoittaa ammattipätevyyden tunnustamista koskevan hakemuksen vastaanottamisesta ja mahdollisista puuttuvista asiakirjoista hakijalle.

Oikeudenkäyntikulut

- 285 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdan mukaan unionin tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan, jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisten ja osa toisen asianosaisten hyväksi. Koska komission kanne on hyväksytty vain osittain, kumpikin asianosainen on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Tšekin tasavalta ei ole noudattanut ammattipätevyyden tunnustamisesta 7.9.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY, sellaisena kuin se on muutettuna 20.11.2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2013/55/EU, mukaisia velvoitteitaan, kun se ei ole antanut**
 - **direktiivin 2005/36, sellaisena kuin se on muutettuna, 3 artiklan 1 kohdan g ja h alakohdan mukaisesti tarvittavia säännöksiä, jotta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset määrittävät sopeutumisaikaa suorittavien tai kelpoisuuskokeeseen valmistautuvien henkilöiden aseman**
 - **direktiivin 2005/36, sellaisena kuin se on muutettuna, 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarvittavia säännöksiä, jotta eläinlääkäreillä ja arkkitehdeilla olisi mahdollisuus suorittaa palveluja palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella vastaanottavan jäsenvaltion ammattinimikkeellä**
 - **direktiivin 2005/36, sellaisena kuin se on muutettuna, 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti tarvittavia säännöksiä, jotta vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella on kuukausi aikaa ilmoittaa ammattipätevyyden tunnustamista koskevan hakemuksen vastaanottamisesta ja mahdollisista puuttuvista asiakirjoista hakijalle.**
- 2) **Kanne hylätään muilta osin.**
- 3) **Euroopan komissio ja Tšekin tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset